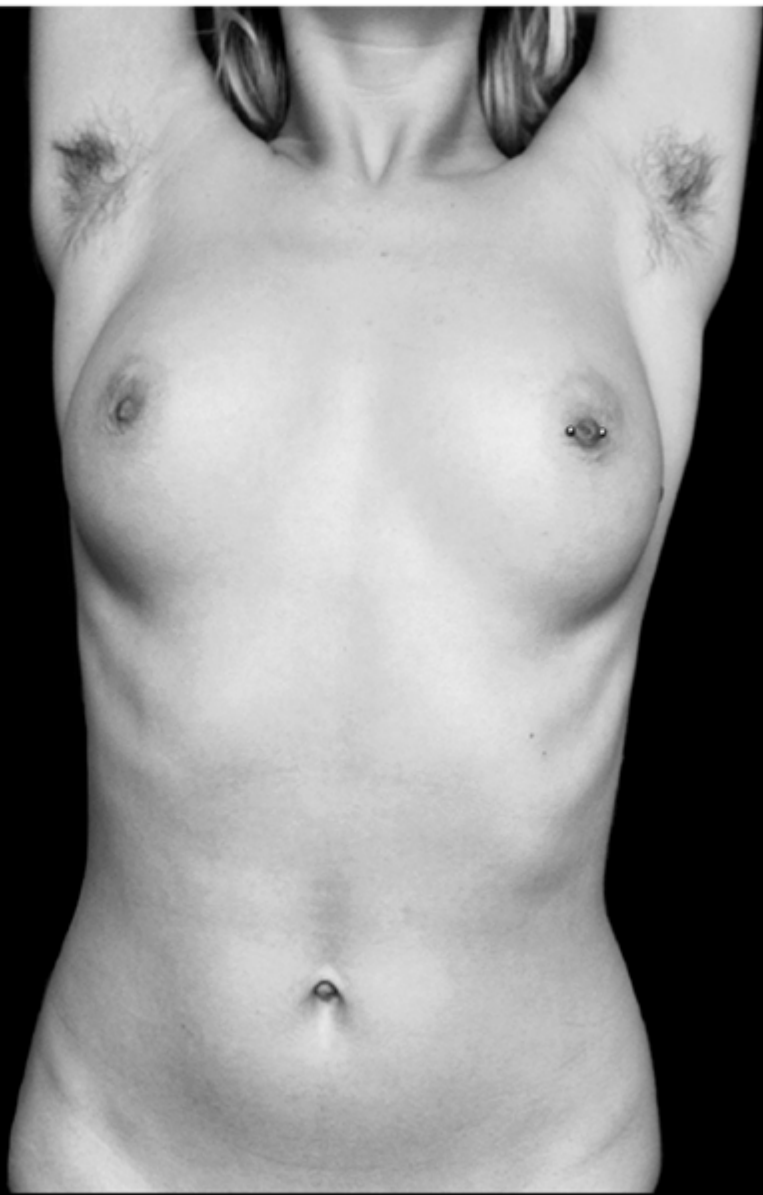

ST. 4, DECEMBER, MMXV

PIZDA!

PIZDURA

Dragi/-a bralec/-ka, dobrodošel/-a v novi Pizdi oz. uverturi vanjo! Če si že Pizda veteranika, potem je vse jasno, če si pizdonirček, pa res imenitno pozdravljen – podaj se na popotovanje.

Pizda je lansko leto pojadrila po mariborskih ulicah in res je, kar pravijo, dobra Pizda seže v deveto vas, ker četudi si sama jamo koplje, vanjo ne pade. Pa k bolj konstruktivnim besedam. Po treh številkah, grškemu poletju, prvemu valu begunske krize, premierni oddaji Marš Pizda! na radiu Marš, turških volitvah, parih strmoglavljenih letalih, debati republikanskih predsedniških kandidatov in nešteto sestankih smo nazaj. Vznemirjeno pričakujemo novo družbeno kritično in politično (ne) korektno letino, material pa se pridno nabira.

Nedavno smo odprli našo spletno stran, kjer lahko v arhivu najdeš vse pretekle Pizde, ustvarjena pa je bila tudi Facebook stran (Zine PIZDA), kjer redno objavljamo provokativne drobtinice in najave za Pizdine ter druge dogodke. Prav tako smo začeli sodelovati z radiem Marš, zato nam prisluhni ob ponedeljkih ob pol šesti uri popoldne na frekvenci 95.9. Vsem dobrim novicam se pridružuje tudi ta, da se je Pizdina ekipa uspela razširiti še za tri članice.

Sporočamo, da ne bomo prenehali z ljudsko nepokorščino (no joke, tako je zapisano v našem statutu). Še naprej se bomo zavzemali za družbeno enakopravnost, nično toleranco do diskriminacije in objektivno obravnavo aktualnih problemov, organizirali pa bomo še več dogodkov, protestov in akcij ter tako postali še bolj prominenten del mariborske scene. V bližnji prihodnosti bomo skuhali novo Pizdo, do takrat pa – beri, misli, bodi kritičen, širi Pizdino sporočilo in se nam pridruži pri Spremembi.

DEFENDAMOS

PIZDO! ustvarjajo
prostovoljci MISC
INFOPEKA (Pekarna
Magdalenske mreže).

Avtorji:
Aicha Boughazi,
Alina Bezljaj,
Gregi Brdnik,
Kaja Fiedler,
Kaja Vidovič,
Luka Vuga,
Marek Šurkala,
Martina Fridl,
Maša Dvoršak,
Matevž Hrzenjak,
Racman Jaka,
Tina Podbevšek,
Tomaž Podbevšek.

NUESTRA
TIERRA!

Kontakt: tetapizda@gmail.com - piši nam s svojimi predlogi, pritožbami in pohvalami.

 REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST, KULTURO IN ŠPORT
URAD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA MLADINE

BEGUNCI IN EVROPA POVEZOVANJE ALI RAZROL?

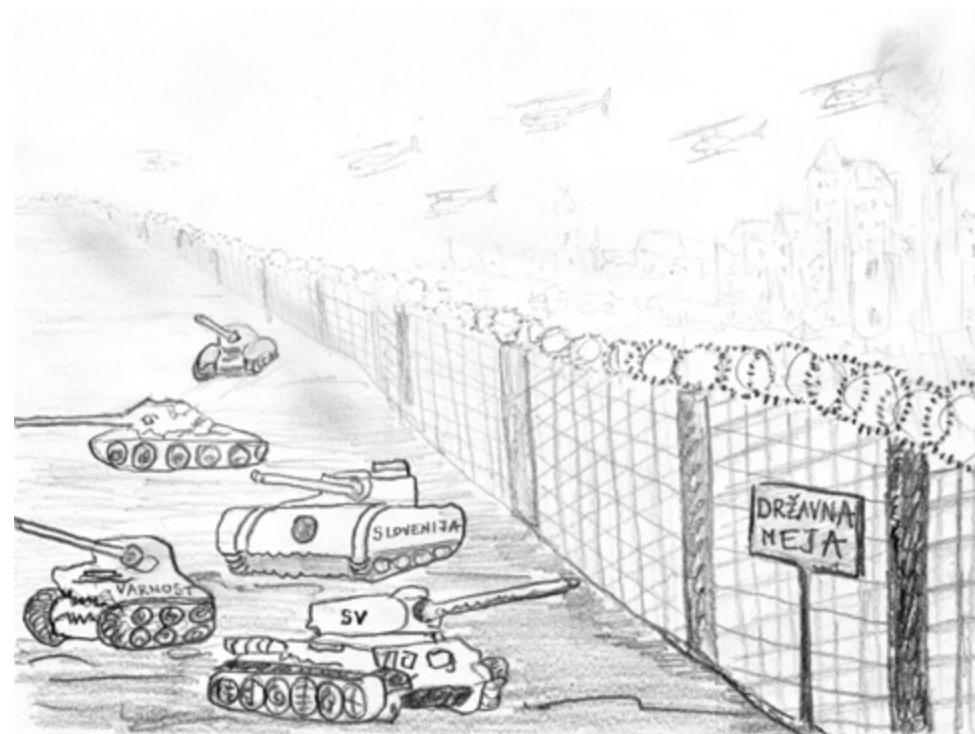
»Če Evropska unija ne uresničuje enakosti, egalitarnosti, emancipacije, in če postaja le korporativna Evropa, nima razloga, da obstaja.« Srečko Horvat

Gledam utrujene in zdelane ljudi, ki so prehodili in prepotovali par tisoč kilometrov v kraj, kjer upajo, da bodo lahko normalno živeli. Gledam ekran, ki mi prikazuje slike nove ostre ograje, ki bi naj varovala in se sprašujem »kaj, pred kom in za koga«?

Najprej nekaj o begunstvu in migracijah. Po uradnih podatkih UNHCR-ja (Agencija ZN za begunce) je v svetu trenutno razseljenih 59, 5 milijonov ljudi. Večina je notranje razseljenih, kar pomeni, da so na begu ostali v svoji matični državi. Sirskih beguncev je po uradnih številkah približno slabih 12 milijonov, tudi tu večina (7,6 milijona) razseljenih na območju lastne države – kolikor je te še ostalo. V sosednje države in drugam je torej skupaj zbežalo približno 4,3 milijone ljudi, največ v Turčijo (2,2 milijona), Libanon (1,1 milijon) in Jordanijo (631 tisoč). Sicer pa v Evropo, predvsem v Nemčijo in Skandinavske države, prihajajo tudi ljudje iz drugih držav Bližnjega vzhoda, Afrike pa tudi t.i. perifernih držav Evrope, kot je Albanija. Ljudje odhajajo proti Evropi v glavnem po dveh poteh, t.i. balkanski in sredozemski poti. Zaradi večje varnosti in odprtja grško-makedonske meje sedaj večina beguncev izbere balkansko pot. Nevarnejša sredozemska pot je letos do sredine novembra po poročanju Mednarodne organizacije za migracije terjala vsaj 3500 človeških življenj, med katerimi so bili tudi otroci. Kmalu zatem, ko so socialna omrežja in druge medije preplavili posnetki trupelca 3 letnega Aylana Kurdija, se je zgodila nesreča, kjer se je v morju utopilo še 15 otrok. Največji delež beguncev je izobraženih Sirijcev srednjega sloja, ki si pot v Evropo lahko privoščijo. Število beguncev in migrantov pa se bo zaradi vojn, socialnega in ekonomskega propada ter podnebnih sprememb še povečevalo.

Veliko odgovornost za dogajanje na Bližnjem vzhodu, kjer državi, kot sta Sirija in Irak, praktično ne obstajata več, ima Zahod, ki je s svojimi vojaškimi intervencijami ali posredno pomočjo v obliki denarja, orožja in/ali treniranja borcev odločilno prispeval za destabilizacijo regije. Zgodil se je velik konflikt interesov, v katerem sodelujejo tako EU kot ZDA, Rusija, Kitajska in arabske države, kot sta Savdska Arabija in Katar. Gre predvsem za boj za nadzor naravnih virov, kot je nafta, za proliferacijo vojne industrije in političnega vpliva na regijo. Posledice tega pa so več sto tisoč ubitih ljudi (samo v Siriji do zdaj približno 300 tisoč), nastanek skrajnih milic, kot je Islamska država in množičen beg ter trpljenje prebivalstva.

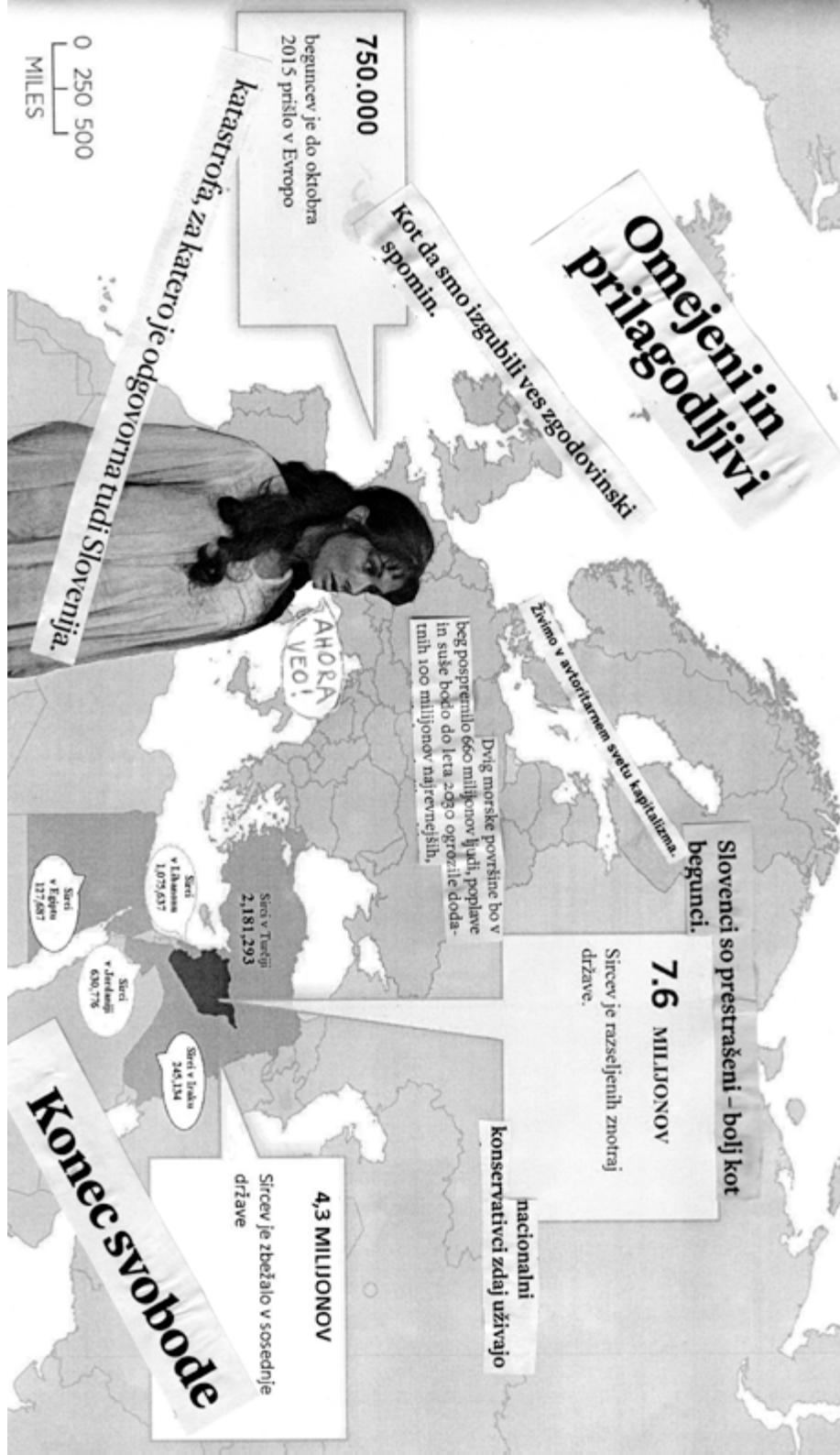
Kaj pa se v tem času dogaja v Evropi in Sloveniji? Jasno se kažejo simptomi duha časa, prebivalstvo se polarizira. Politiki, kot je Cerar, govorijo o nujnosti humanega obnašanja, po drugi strani pa se po Evropi in Sloveniji postavljajo novi berlinski zidovi, ki nosijo v ideološkem nagovoru ime »tehnične ovire«. Kot je napisala antropologinja Vesna V. Godina, Slovenija se spreminja v »logor« – koncentracijsko taborišče. Ograja je ograja tako z notranje kot zunanje strani. Če nam to še ni postalo jasno na primeru Grčije, imamo sedaj še eno priložnost, da spoznamo, v kakšnem stanju je Evropa. To stanje pa je slabo za večino ljudi, nekateri imajo od tega pač koristi. Projekt socialne države drvi v prepad. Duhovno smo na dnu. Stara Evropa je v svojih zadnjih vzdihljajih, ali pa so tudi ti v resnici le še privid, odmev neke pretekle želje. Korporacije in naddržavne institucije, kot so Evropska komisija, Evropska centralna banka (ECB) in Mednarodni denarni sklad so tiste, ki nam narekujejo politiko in ekonomijo držav, mi pa se temu vdano klanjamo. Na srečo ne vsi. Videli smo in vidimo, da sta v tem sistemu bolj pomembna oblast/nadzor in profit kot pa ljudje. Tako na primeru Grčije kot sedanjega stanja z begunci lahko spoznamo, da takšen sistem, kakršen je sedaj, ne deluje in ne more delovati v obče dobro ljudi. Kar pa je tudi razlog za ponoven vzpon ksenofobije, rasizma in fašizma na Zahodu. Tudi fašizem in nacizem 20. stoletja sta se rodila iz krize kapitalizma.

Če bi Evropa ekonomsko, socialno in duhovno prosperirala, begunske krize ne bi bilo, tudi če bi prišlo v Evropo še enkrat več ljudi kot sedaj. Lahko gremo še dlje in rečemo, da begunske krize dejansko ni, vsaj ne v pomenu, kot nam ga vsak dan podajajo mediji in politiki. Begunska kriza obstaja zaradi našega odziva na prihod ljudi in ne zaradi prihoda ljudi samega po sebi. Ni torej naravno stanje sveta, kjer bi bile migracije nekaj slabega same po sebi, ampak naša umetna tvorba, kar pa seveda ne spremeni njene resničnosti. Če se zavemo, da zaradi tega trpijo in umirajo ljudje, je še toliko bolj moralno in etično sporno, da se je oklepamo.

Vendar pa je dogajanje okrog beguncev poleg porasta ksenofobije, rasizma in fašizma na eni strani sprožilo tudi odziv solidarnosti in povezovanja na drugi strani. Ljudje so se začeli združevati in skupaj zavzemati za druge ljudi. Tudi N` toko pravi: »Solidarnost z migranti ni nekakšen nevtralen humanitarizem, ampak je politični boj.« Odprla se je torej tudi nova možnost skupnega boja in povezovanja, ki je lahko tudi mednarodna. Za resno spremembo pa to tudi nujno potrebujemo.

Imamo torej možnost razkola ali povezovanja. Zaradi interesa, da se stvari bistveno ne spremenijo, saj tako ohranjajo obstoječe strukture moči, oblast in kapital zastopata prvo in ne drugo možnost. Interes ljudi pa je povezovanje, ki je kreativni upor, saj omogoča drugačno bivanje. To pa pomeni drugačno mišljenje sveta in dogajanje v njem. Pomeni prizadevanje za ustvarjanje novih, drugačnih pogojev življenja, ki temeljijo na resnični demokraciji, univerzalnosti, egalitarnosti, solidarnosti, skupnostnem delovanju in emancipaciji vseh. Kaj si želimo?

Radvanjčanke in Radvanjčani bodo kot prvi v Sloveniji glasovali za projekte v okviru participatornega proračuna

Na pot prizadevanja za uveljavitev instituta participatornega proračuna v Mariboru smo se člani/-ice skupine Odločaj o mestu, katere najaktivnejši del predstavlja Iniciativa mestni zbor, podali pred približno tremi leti. Sedaj je končno zares napočil čas, ko se lahko vsi skupaj veselimo, da so prebivalci Radvanja kot prvi v Sloveniji že glasovali za projekte, ki naj se realizirajo v okviru pilotnega projekta participatornega proračuna (v nadaljevanju PP).

V grobem bi dosedanje dogajanje lahko razdelili na dva dela: fazo priprave in fazo izvedbe. Faza priprave se je, kot je že bilo zapisano, začela pred približno tremi leti. Člani/-ice Iniciative mestni zbor (v nadaljevanju IMZ) so podrobneje preučili teorijo, prakso in oblike participatornih proračunov po svetu, pregledali obstoječe modele, navezali stike s tistimi, ki so se z uvedbo instituta PP ukvarjali in izdelali predlog modela, ustreznega za mesto Maribor. Predlog so predstavili županu MOM in kar nekaj časa čakali na odziv. V vmesnem času, so podali pobudo za oblikovanje skupine, ki se ji je pridružilo kar nekaj mariborskih NVO, civilnih iniciativ in posameznikov/-kov, ki se je poimenovala Odločaj o mestu. Sledilo je intenzivno prepričevanje občine, zbiranje podpisov prebivalcev/-k Maribora in osveščanje širše javnosti o koristnosti tega, da ljudje sodelujejo o delu investicijskega denarja. Najbolje namreč vedo, katere investicije lahko dvignejo kakovost življenja v njihovem neposrednem življenjskem okolju in konkretno odgovorijo na potrebe skupnosti.

Kot kaže, je bila faza priprave dobro izpeljana, saj se v zadnjih mesecih odvija faza izvedbe pilotnega projekta PP v Radvanju. V zakup je sicer potrebno vzeti mehanizme, po katerih deluje občinska birokracija in načine delovanja, katerih so vajeni tamkajšnji uslužbenci. Slovenci/-ke smo sicer vajeni, da se odločevalski procesi dogajajo mimo nas, generalno gledano spadamo tudi med politično precej apatične, naši »oblastniki/-ce« pa delujejo kot samodržni/-e veljaki/-nje. Prav zaradi tega je uspeh realizacije pilotnega projekta PP toliko večji. In ker dober glas seže v deveto vas, dobre prakse pa čez vso Slovenijo, se za uvedbo tega načina razporejanja dela proračunskih sredstev zanimajo že številne občine po državi. V Mariboru je bilo rečeno, da se, v kolikor bo pilotni projekt v Radvanju uspešno izpeljan, participatorni proračun razširi na 6 ostalih četrtnih in krajevnih skupnosti, kasneje pa na vso občino.

Pa da se vrnemo še k fazi izvedbe pilotnega projekta PP v Radvanju. To lahko razdelimo na štiri podfaze. V prvi so občani/-ke med 22. 9. in 22. 10. preko spleta ali s fizično izpolnjenim obrazcem podajali predloge o investicijskih projektih, ki bi jih želeli realizirati na območju Radvanja. Šlo je za projekte s področja ureditve okolja, cest in pločnikov, otroških

igrišč, pasjega parka, zeliščnega vrta, pomoči za starejše ... Med 22. 10. in 22. 11. so strokovne službe MOM pregledale vse oddane predloge. Smiselno so jih združili in prečistili. Iz podanih 78 predlogov so na koncu v glasovanje predlagali 22 projektov, ki so ustrezali pogojem, torej niso presegali vrednosti 100.000 €, niso bili v nasprotju z zakonodajo in so bili v pristojnosti MOM. Glasovanje je potekalo v nedeljo, 22. 11. Udeležili so se ga lahko tisti/-e, ki imajo volilno pravico in stalno prebivališče v mestni četrti Radvanje. V letu 2016 pa sledi še četrta faza in sicer faza realizacije izglasovanih projektov, za katero je v celoti odgovorna MOM.

Člani IMZ smo nadvse zadovoljni z odzivom prebivalcev/-k, saj so presegli vsa naša pričakovanja. Upali smo, da bodo podali vsaj kakšnih 20 predlogov, podali so jih 78. Upali smo, da bodo krajani na glasovanju dosegli vsaj predviden kvorum 302, ki so ga prav tako krepko presegli. Glasovanja se je udeležilo 652 Radvanjčanov in Radvanjčank. Na tem mestu bi tudi z veseljem zapisali, da smo iz vrst IMZ-ja zadovoljni s tem, kako je MOM opravila svoje naloge. Pa tega ne moremo. Že res, da se je zadeva odvijala in dogajala dokaj gladko, da v javnosti niso poročali o nobenih zapletih in nevšečnostih. Če pa bi po sestanku na občini o dogajanju povprašali člana/-ico IMZ, pa zmeraj ne bi naleteli na zadovoljstvo. Na tem mestu, ko je pilotni projekt PP na točki, ko so glasovi oddani, prešteti in prioriteta lista projektov, ki se bodo realizirali, narejena, je potrebno reči, da glavna zasluga sloni prav na ramah članov/-ic skupine Odločaj o mestu in IMZ, da je MOM nujen in potreben partner, za katerega pa se nadajamo, da bo v prihodnosti na široko odprl vrata participacijskim oblikam odločanja na mestni ravni in da transparentno razporejanje denarja ne bo problem. Očitno je, da je bil prepoznan potencial sodelovanja o proračunskih sredstvih, da se ljudje zavedajo pomena, ki ga institut participatornega proračuna lahko prinese v naše mesto. Prvi uspehi pa še ne pomenijo zmage. Potrebno je delati naprej, pozivati ljudi k sodelovanju, grajenju skupnosti, ki bo temeljila na aktivni participaciji, civilnem nadzoru, združevanju in solidarnosti, za kar si člani IMZ prizadevamo na samoorganiziranih zborih četrtnih in krajevnih skupnosti.

Glejte, že sem vam pripovedoval, kako velik je poklic človeka, ki ve, da ne živi zase, temveč za druge. In kako veliko je njegovo trpljenje. Čudno je in razumeti ne morem: žive tam ljudje, sami zase in za svojo družino, ne menijo se za nikogar, ne koristijo nikomur; lahko bi svet poginil in ne ganili bi mezinca, da bi ga rešili, samo da ostane njih hiša. Ti ljudje so spoštovani in velika je njih beseda. - *Martin Kačur*

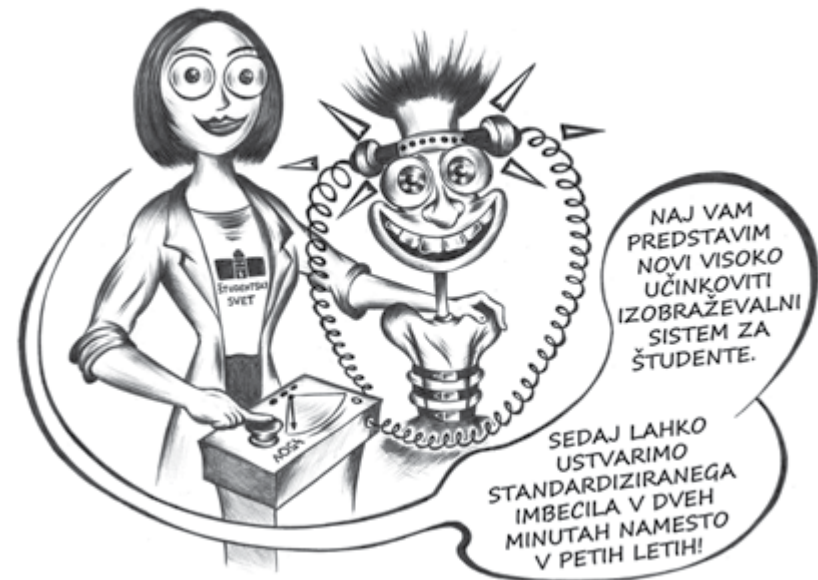

CENA ILUZIJE BO VISOKA

Topli dnevi so za nami. Pred nami so dolgi, hladni zimski večeri ter novo študijsko leto, ki prinaša polno izzivov, težkih izpitov, mučnih predavanj ter pohotnih študentskih zabav. Pester program aktivnosti, ki skrbi za »kakovostno« preživljanje prostega časa (lepa telesa in prazne glave) je v polnem zagonu. Tudi na Filozofski fakulteti v Mariboru se društva že pripravljajo na izvajanje nekritičnih delavnic, prireditev, predavanj, katerih cilj je zelo verjetno ta, da vsem zakrniyo še tisti delujoči nevroni, ki jih niso skurili npr. mediji in Taylor Swift. Kot primer si pogledjmo program prejšnjega študijskega leta, ki ga je »blagoslovil« Študentski svet filozofske fakultete. Verjetno bo tudi letos nadaljeval z nekaterimi od lanskih projektov, saj so ti seveda nenadomestljivi in se nikoli ne iztrošijo. Pravi biser lanskega programa so Sreče-valci, projekt Društva študentov psihologije Maribor. Njihov cilj je skrbeti za pozitiven utrip mesta, tako da »lutajo« po mestu in objemajo mimoidoče ter jim podarjajo široke nasmehe. To je tisto, kar Maribor potrebuje: objemčke, nasmeške in poljubčke. To bo odpravilo velike socialne razlike in opolnomočilo občane Maribora. Drugi projekt na seznamu se imenuje Sadno-sladoledni dan. Nosilci projekta študentom ponujajo sadje in sladoled, saj Študentski svet skrbi za zdravo prehrano in želi popestriti dni pred poletnim izpitnim obdobjem. Tu sta še projekta Predbožični sejem, ki promovira potrošništvo in projekt Delavnice uporabnih spretnosti (team-management, trening mentalnih veščin, stili učenja, premagovanje stresa itd.). Gre za sklop delavnic, kjer boste pridobili tiste veščine oz. kompetence, ki vas bodo v tem globalnem kapitalističnem svetu preoblikovale v ustvarjalno, drugačno, originalno osebo na popolnoma enake, standardizirane in predvidljive načine. Občasno dobi Študentski svet tudi prošnje za izvajanje projektov »od zunaj«, za obravnavo teh prošenj pa si jemljejo nenavadno veliko časa. Tako je bilo npr. s projektom Rosina šola delavskih pravic za mlade, ki naj za študente ne bi bil aktualen. Trajalo je skoraj 2 meseca, preden so se stvari kamor koli premaknile in 3 od 5 predavanj so ta čas že minila.

Kaj pa posamezna študentska društva? Najbolj vidno društvo na faksu je Društvo študentov psihologije Maribor. Njihova domišljija ne pozna meja, mnogi njihovi projekti so v stilu *Nikoli nisem jezen* z Zvezdano Mlakar. Njihovi projekti bodo zagotovo tudi letos predstavljali vrhunec intelektualnega dogajanja na mariborski filozofski fakulteti. Vse ok, delajo pač na področju svoje stroke. Kdo bi jim lahko zameril? Lahko rečem samo to, da so dobri državljani, ne pa kritični državljani.

Že kar lep čas nazaj je izginilo društvo geografov, sociologi so počasi izkrevavali, na zgodovinskem oddelku pa imamo dve društvi, ki ne delata praktično ničesar. Kar pa je po eni strani pravi blagoslov, saj je sranja na faksu že tako preveč, pa tudi atriji je premajhen, da bi lahko še kdo delal konkurenco hordi psihologov in študentskemu svetu. Oboji so si med seboj izjemno podobni, tudi fizično. Vrnimo se k zgodovinarjem. Eno od zgodovinskih društev, Društvo študentov zgodovine ISHA, se do sedaj lahko pohvali s tremi kvalitetnimi in dobro obiskanimi predavanji: *Arhivi*, *Ukrajina* in *Participatorni proračun*, a tu se stvar tudi zaključí. Kot bivša članica lahko rečem, da je imelo društvo pred drugimi marsikatero prednost. Ponašalo se je lahko s svojo samostojnostjo, avtonomnostjo in študenti, ki so hoteli prispevati k družbeno-politični angažiranosti na faksu. Zavedali smo se svoje vloge v družbi kot kritični študentje, ki stremimo k avtorefleksiji, emancipaciji in družbeni solidarnosti. Začeli smo razmišljati o obstoječem družbeno-političnem okolju in naši skupni odgovornosti. A samo nekateri. Kaj hitro smo dobili po Pizdi. ISHA je zdaj postala podobna tajkunski zgodbi, njeni člani so podobni lastnikom podjetij, ki so spravili podjetja v stečaj, zdaj pa jih lahko preko davčnih oaz po zelo nizki ceni (zasluga gre Slabi banki) ponovno kupujejo. V društvu so nekateri člani umetno ustvarili konflikt, ki ga niso imeli namena rešiti, se zaprli v totalno apatičnost in povzročili razpad, a zdaj ti isti ljudje vodijo društvo. Tudi na avtentičnost in svobodno delovanje društva lahko

kar pozabimo, saj je predsednik ISHE tudi podpredsednik drugega zgodovinskega društva, ki je sekcija Zgodovinskega društva Franca Kovačiča. O sekciji lahko rečem, da jim beseda konformizem ni neznanka, vodenje pa je povsem hierarhično. ISHA se lahko poslovi od svoje pretekle suverenosti, saj je bila do sedaj povsem samostojna in nihče na faksu ni imel vpliva na njeno delovanje.

Vse to me je pripeljalo do ugotovitve, da študentje ne želijo biti aktivisti. Študentje so pasivni opazovalci, ki si želijo biti lepi in pametni. Študentje so nevtralni, ker je težje zavzeti neko stališče in ga znanstveno argumentirati, prav tako se tudi svet hitro spreminja in tisto, kar je danes kul, je lahko že jutri out. Torej, kul je, da si brez kakršnih koli prepričanj. V naši narcisoidni in potrošniški družbi je sledenje globalnim kapitalističnim trendom še kako pomembno. Iz tega tudi sledi, da se študentje nočejo ukvarjati s političnimi vprašanji, niti ne razumejo, kaj pomeni politično. **Vse skupaj dobi smisel, če razumemo delovanje našega šolskega sistema, ki ga kreira oblast, nacionalna, v zadnjem času tudi nadnacionalna. Po dvajsetih letih šolanja smo študentje dobri državljani in dobro sprogramiran človeški kapital.** Zato zelo redko najdeš koga, ki razmišlja o alternativah, ki se preizprašuje o trenutnem stanju in zahteva boljši sistem. Na primer pri psihologih lahko takega študenta odkriješ le s povečevalnim steklom (a na srečo obstajajo). Psihologe omenjam zato, ker je moderna psihologija eden od podpornih stebrov trenutnega sistema in ga je tudi pomagala sestaviti. Danes so psihologi množično del oz. kar vodje raznih new-age gibanj za »izboljševanje« samega sebe, svojih misli, svoje zavesti, odlični so pri »blaženju« problemov, ki so sistemsko povzročeni (stres, depresija, nasilje), skoraj nikoli pa se ne povprašajo po vzrokih, zakaj do teh problemov prihaja. Prav tako so večinoma psihologi tisti, ki vodijo oglaševanje, marketing in manipulirajo s »potrošniki«, so vodje raznih služb za »človeške vire« ter drugih kadrovskih služb in podjetja se jih množično poslužujejo.

Dreka je res ogromno! Grozeče je to, da so vsi ti predsedniki, podpredsedniki in tajniki različnih študentskih društev glavni pri vseh večjih zadevah, ki se odvijajo na faksu. Vidiš jih v študentskem svetu, v ŠOUM-u, so tisti, ki se prijavljajo k demonstratorstvu, so za ZVIS in srdito zagovarjajo obstoječi sistem. So zagrizeni, želijo si čim več referenc, čim več veščin, ki jim bodo omogočile prilagajanje, zato jim sistem, kjer samo nekateri uspejo, kjer lahko imajo samo določeni ljudje vse, še kako ustreza.

STOPNJEVANJE REPRESIJE V TURČIJI

ZA POPIZDIT, KAJ SE DOGAJA V TURČIJI!

Naj začnem z junijem tega leta, ko je na parlamentarnih volitvah sicer zmagala vladna konservativna stranka AKP (Stranka za pravičnost in razvoj), prvič po trinajstih letih pa ni dobila večine. Če bi dobila dvotretjinsko podporo, bi Erdogan, predsednik države, lahko spremenil državni sistem iz parlamentarnega v predsedniškega in s tem dobil dodatno moč. To je preprečila levičarska kurdska stranka HDP (Ljudska demokratična stranka, ki se zavzema za pravice manjšin), ki je dobila kar 13 % glasov, kar pomeni, da je prestopila parlamentarni prag in s tem dobila 80 mest v parlamentu. Ker AKP ni uspelo v danem času oblikovati koalicije, so bile razpisane nove predčasne volitve, ki so potekale 1. novembra. Čas od prvih volitev pa do novembra je Erdogan dobro izkoristil. Začel je stopnjevati nasilje nad Kurdi, največjo turško manjšino, ki je tarča napadov vlade že vse od nastanka Republike Turčije. V tem času je prišlo do več bombnih napadov, najbolj krvav med njimi zagotovo zadnji v Ankari, ki je ciljal kurdske levičarske aktiviste na shodu za mir – umrlo je več kot sto ljudi (uradni krivec je sicer IS, večina pa za smrti krivi Erdogana). Nekatera mesta na vzhodu države, večinoma poseljena s kurdskim prebivalstvom, je stalno nadzorovala vojska, pogosta so bila poročanja o streljanjih na civilno prebivalstvo. Obenem so se na prepovedano komunistično stranko PKK (Delavska stranka Kurdistanu), uradno uvrščeno na spisek terorističnih strank, ki je že od svojega nastanka trn v peti vladam zaradi njenega upiranja državni represiji, stopnjevali nasilni pritiski – na eni strani z bombnimi napadi na njihove postojanke v gorah, na drugi strani pa z zdravniško pomočjo IS in omogočanjem prostega prehoda prek meje njenim članom. PKK je namreč sestrška organizacija sirske YPG, vojske za zaščito pred IS, ki ustavlja napredovanje džihadistov proti Turčiji. V času pred novembrskim volitvami so kurdski uporniki prekinili napade na Turčijo, da bi bile volitve bolj demokratične, žal pa turška vodilna stranka ni imela enakih ambicij, pač pa je le še podvojila moč napadov.

Kljub silnemu zatiranju in napadom na Kurde v času pred volitvami je bil pričakovan boljši izid volitev za kurdsko HDP, kot se je na koncu izkazalo. Ljudstvo se je v večini odločilo za že preverjeno AKP, ki ji je v drugo le uspelo dobiti večino, HDP pa je komajda dobila dovolj za uvrstitev v parlament – z le nekoliko več kot 10 % glasov si je zagotovila 59 sedežev v parlamentu.

HDP je v Turčijo povabila okoli tristo mednarodnih aktivistov – članov levičarskih strank, odvetnikov, študentov ..., da bi si v različnih mestih ogledali potek volitev. O vzdušju na volitvah in nadzoru vojske, zmagi AKP in splošni situaciji v Turčiji več v intervjuju s študentoma, ki sta nadzorovala potek volitev na vzhodu Turčije v večinsko kurdskem mestu Hakkâri. Odgovarjata Zala Bezljaj in Lio Novelli.

INTERVJU O TURŠKIH VOLITVAH

● Zakaj sta odšla v Turčijo?

Zanimala naju je politična situacija v Turčiji, konkretnije kurdsko osvobodilno gibanje, ki sva ga z opazovanjem volitev lahko поблиžje spoznala. Želela sva preveriti, kako se kurdi organizirajo ter kako progresivne in emancipatorne so ideje, katere zastopajo.

V Turčijo smo prišli kot mednarodni opazovalci volitev, in sicer preko nemške prokurdske organizacije Cívaka Azad. Gre za to, da se Evropo seznani s stopnjo avtoritarnosti oziroma demokracije, ki vlada v Turčiji. Ta si želi priti v EU, zato je zanjo pomembno, da se predstavlja kot demokratična država. Ta projekt je dal vedeti, da ji do tega manjka še veliko.

● Kakšno je bilo vzdušje na volitvah?

Volilna udeležba je bila velika, prišli so zelo bolni in stari ljudje – Kurdi so v večini zelo politično osveščeni. Vzdušje samo pa je bilo precej napeto. Na vseh volilnih mestih je bila prisotna množica oboroženih policajev, včasih tudi vojska, čeprav bi po zakonu morali stati vsaj 15 metrov stran od volišča. Vendar se tega v niti enem primeru niso držali. Policija je gledala direktno v volilne kabine, pogosto so volivce fotografirali, popisovali, šli za njimi v volilno sobo itd. Volilne komisije, ki naj bi imele pravico, da bi jih pregnale iz sobe, so bile pod pritiskom in prestrašene. Svojo dolžnost so začele opravljati šele ob prihodu opazovalcev, ko so jih ti opozorili na to. Vendar tudi s tem niso dosegli drugega kot le manjši umik policije (kakšen meter ali dva). Zgodilo se je na primer tudi, da je bila zaradi vladne direktive namesto dveh postavljena le ena volilna kabina, kar je pomenilo, da vsi volivci do zaprtja volišč niso uspeli priti na vrsto. Tu so opazovalci uspeli zagotoviti, da so vendarle postavili še eno. Pogosto se je vzdušje na volišču s prihodom opazovalcev precej spremenilo, saj so prav ti zaradi svoje privilegirane pozicije kot državljani EU po potrebi lahko od policije zahtevali spremembe. Z njihovim prihodom so se opogumile tudi volilne komisije in volivci.

● In za konec še – bi volitve lahko sprožile državljansko vojno, kot pišejo nekateri mediji?

Napovedi o tem si ne upava dati, ker ne pozna dovolj zdajšnje situacije. Vodja HDP za okraj Hakkâri, s katerim sva se pogovarjala, je rekel, da je vojna vsekakor mogoča, saj Erdogan represije ne bo zmanjšal. Ker prihaja zima, se bo PKK iz visokih gor umaknila v Irak. Tako v tem času do vojne ne bo moglo priti. Če bo prišlo do intenzivne vojne, bo to šele spomladi. Vse pa je odvisno seveda tudi od širše geopolitične situacije. Sicer državljanska vojna že poteka, čeprav ne zelo intenzivno. V mestu, kjer sva bila, so nama domačini rekli, da ima vsaka družina vsaj enega borca v gorah. Kaj bo prinesla prihodnost, pa bomo videli.

BOJ, NE REPRODUKCIJA

Ta sestavek ne razodeva, kaj je prav in kaj narobe. Ne opisuje tega, kako je bilo včasih, kako je danes in kako bo v prihodnosti. Ne pojasnjuje zakaj procesi potekajo, kot potekajo. Ne gre za povzetek nobene teorije, še manj pa za sintezo več teorij.

V naslovu zapisan Boj, ne reprodukcija, se nanaša na načine razmišljanja, na kategorije, ki jih je družba tako ali drugače ustvarila oziroma jih še ustvarja in razglaša za prave, superiorne in naravne. Kategorije sprejetih načinov razmišljanja torej, ki služijo kot aparat, s pomočjo katerega vodilni vladajo, velikokrat prav v imenu kulture in racionalnosti. Vodilni vladajo vladanim, na vladanih pa je, ali bodo tako vladanje sprejeli in ga dopustili. V sistemu v katerem živimo, je na prvi pogled videti, da prebivalke in prebivalci nimamo ravno velikega vpliva na odločitve, ki se tičejo naše države, še manj pa tistih bolj globalnih. Zdi se, da se ljudje tudi vse bolj oddaljujemo od političnih in družbenih vprašanj, od skupnosti, ki bi lahko pripeljala do boljšega jutri, saj se vse več ukvarjamo s sabo, s svojimi vsakodnevnimi dilemami, pozabljamo pa na to, da so problemi velikokrat prav sistemske narave in jih z izpopolnitvijo svoje lastne osebnosti žal ne bo mogoče rešiti. Vrtimo se v krogu zadovoljevanja potreb, ki iz dneva v dan rastejo, ukvarjamo se z zapolnitvijo osebnostnih mankov, kjer ob zapolnitvi enega nastane nova praznina. Ukvarjamo se z banalnimi rečmi, ki nam zameglijo pogled in nas distancirajo od zadev, ki so resnično pomembne. S tem dopuščamo ohranjanje hegemonij v prid tistih, ki vladajo. Z apatijo in apolitičnostjo prebivalcev so vladajoče elite v veliki meri dosegle svojo zmago.

Ko opazujemo današnji globalni sistem, njegovo kompleksnost, vpetost vsega in vseh v neke odnose, za katere velikokrat nismo neposredno odgovorni, se poraja vprašanje, kako pa vendarle lahko kaj spremenimo. Lahko bi zapisali, da je eden izmed korakov predvsem to, da smo kritični do uveljavljenih vzorcev moči, do privilegijev in politik, ki hegemonijo spodbujajo in ohranjajo. Da preizprašamo sisteme smislov in pomenov, ki legitimirajo in utrjujejo strukturne neenakosti ter odkrivamo in vzpostavljamo pogoje, pod katerimi se lahko obstoječim hierarhijam postavimo po robu in jih preoblikujemo. Borimo se torej zoper kategorije obstoječih načinov razmišljanja, ne dopustimo, da se ti znova in znova reproducirajo ter tako ohranjajo status quo.

Civilizacija, ki ni zmožna reševati problemov, ki jih povzroča njeno delovanje, je dekadentna.

Civilizacija, ki zapira oči pred svojimi najpomembnejšimi problemi, je bolna.

Civilizacija, ki ne spoštuje svojih načel, UMIRA.

- Césaire, Aime

ANIMALISTIČNA ETIKA JURETA DETELE V NAVEZAVI S TRENUTNO BEGUNSKO KRIZO

Kadar govorimo o pravicah živali, ne moremo mimo slovenskega pesnika, pisatelja in esejista Jureta Detele (1951–1992), ki si je tako v poeziji kot tudi v praksi prizadeval za radikalno transformacijo odnosov med ljudmi in živalmi. Skrajno subtilna govorica Jureta Detele je po svoji intenziteti v slovenski kot tudi v svetovni poeziji izjemna (Komelj 2005: 115), saj je Detela izhajal iz skrajnih etičnih prizadevanj, ki jih ni utemeljeval zgolj v svojih tekstih,¹ temveč si je tudi z neposrednim političnim angažmajem prizadeval za radikalno demokracijo, ki je bila zanj neločljiva od svobode živali.² Detela je v enem izmed svojih esejev zapisal: »Ne gre mi za izražanje subjektivnih čustev ob nasilju, temveč za izdelavo sporočil o realnih odnosih nasilja, o resničnosti tistih, zaradi katerih bi se bilo dobro upreti nasilju« (Detela 2005: 18–19).³ Detela si je nenehno prizadeval za kritiko vsakršnih oblik nasilja, saj je dojemal svobodo kot etični imperativ vseh živih bitij. Njegova besedila so v celoti posvečena problemom odnosa do živali, problemom človeškega nasilja itd., ki so zelo sugestivna in v radikalnosti stališč zelo nepopustljiva. Zavedal se je, da je nasilje nad živali neposredno povezano z nasiljem nad ljudi, ideološka naturalizacija nasilja nad živalmi pa je zaradi nasilja nad ljudmi komajda opazna: »Intenzivno se zavedam grozotnega obsega nasilja, tudi nasilja nad živalmi, vseskozi vtakano v številne socialne in proizvodne strukture; to zavest sem v nekaterih pesmih tudi skušal artikulirati [...]« (Detela 2005: 19). Detela je prepoznal, da so vse strukturne neenakosti med seboj povezane in skupaj tvorijo sistem medsebojno odvisnih in vzajemno delujočih izključevanj ter dominacij, zaradi česar se je zavzemal za kritiko celotnega družbeno političnega sistema, ki temelji na izkoriščanju in zatiranju drugega.

Sredi 80. let prejšnjega stoletja je bil Detela eden izmed pobudnikov gibanja za ukinitve smrtnih kazni v Sloveniji, pa tudi radikalen zagovornik popolne demilitarizacije Slovenije in Jugoslavije (Komelj 2005: 116, 181). Ker si je Detela nenehno prizadeval za širjenje polja svobode (Prav tam: 125), so njegova besedila aktualna tudi z vidika trenutnih zatiralnih praks, ki se kažejo kot stopnjevanje militarizacije, kriminalizacije in represije nad begunci. Verjeti v pravico do svobode neizogibno pomeni, da to isto pravico priznamo tudi drugim človeškim in nečloveškim bitjem, kar pomeni, da moramo ostro obsoditi zatiralne prakse, ki živalim ali ljudem onemogočajo prosto gibanje. Blagostanje vsakega posameznika je sestavljeno iz zadovoljitve temeljnih interesov: interesa, da ne bi trpel, interesa, da ne bi bil pohabljen ali kako drugače prizadet in interesa, da mu ne bi bila odvzeta prostost (Cavaliere 2006: 114). Detela je zapisal: »[...] vsak človek je enkraten in

¹ Detela je formuliral zahtevo po odpravi metafor, da bi zavrnil agresivni odnos do sveta na ravni samih pesniških postopkov, saj metaforizacija zreducira bivanje posameznega bitja na neke izbrane lastnosti in pomeni, to pa pomeni, da posamezno bitje nima vrednosti samo na sebi, ampak je njegova vrednost odraz nečesa drugega (Vičar 2013: 36). Prav tako je zanimiv njegov koncept tujosti, s katerim je artikuliral svoj odnos do živali, ki ni odvisen od človeške zavesti. Z zavestjo o tujosti nečloveških bitij je Detela zavrnil dihotomne konstrukcije človeškosti in živalskosti ter prepoznal živali kot inherentna bitja.

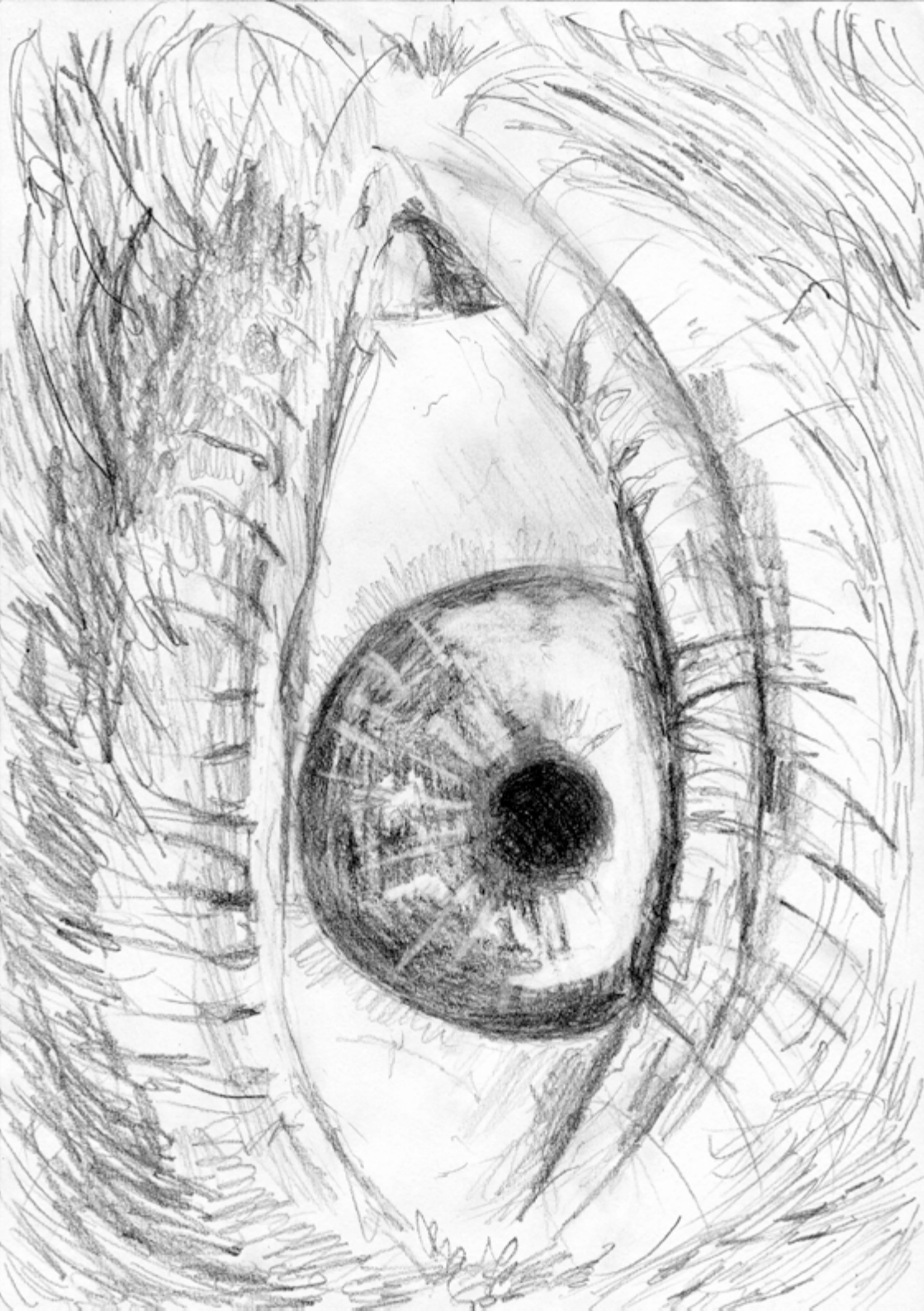
² Jure Detela je skupaj z Jašo Zlobcem v Sloveniji prvi govoril o živalskih pravicah in prvi in edini delal neke vrste individualne anarhistične akcije v smislu animal liberation, kar je daleč presegalo zavest tedanjih ekoloških gibanj in različnih institucij za zaščito živali. Še posebej so bili znani njegovi nočni vdori v ljubljanski živalski vrt, kjer je odpiral kletke ujetim gozdnim živalim.

³ Detela je pogosto kritiziral sočutje, saj elementi sočutja instrumentalizirajo poezijo v sredstvo depolitizacije (Vičar 2013: 40).

neponovljiv, zato se s smrtjo vsakega človeka, pa če je njegovo življenje še tako zablodelo, v svetu odpre »nezaceljiva rana« (Detela 2005: 23). Detela se je zavedal enkratnosti in neponovljivosti vseh živih bitij in na tem mestu kritiziral družbo, ki enako kot danes preprečuje konstruiranje kakršnekoli etike, ki bi temeljila na deontološki in egalitarni osi.⁴ Zavedal se je, da do transformacije odnosov med ljudmi in živalmi ne bo prišlo, če se ne bo zvišal »splošen standard za solidarno občutljivost vsakogar do nasilja, ki stiska nekoga drugega« (Detela 2005: 20). Danes pa se očita ljudem, ki skušajo pomagati beguncem. Če nimamo nobenih moralnih dolžnosti do beguncev, ne moremo govoriti o pravični, demokratični in solidarni družbi. Detela se torej ni zavzemal samo za pravice živali, temveč si je prizadeval za odpravo vsakršnih oblik zatiranja in izkoriščanja Drugega. Verjel je, da bomo lahko o pravicah živali govorili šele tedaj, ko bomo prenehali z represijo nad ljudmi in zapisal: »Samo s to zavestjo bi lahko vsakega človeka spoštljivo in ljubeče sprejeli v njegovi enkratnosti, neponovljivosti« (Detela 2005: 23). Ali smo sposobni sprejeti begunce v njihovi enkratnosti in neponovljivosti? Ko bomo sprejeli enkratnost in neponovljivost vsakega posameznika, ne bomo več gradili zidov ali postavljali ograj, s katerimi bi onemogočali ljudem prosto gibanje. Prav tako ne bomo podpirali militarizacije, mejne režime in kontrolne točke, zaradi katerih že desetletja trpijo in umirajo nedolžni na mejah zahodnega sveta. Vsak človek ima pravico do svobode, kar pomeni, da je svoboda gibanja temeljna pravica, ki marginaliziranim nudi orodje upora, obenem pa nudi možnost svobodne izbire bivanja. Morda bomo nekoč spoznali, da je enako moralno sporno tudi zapiranje živali v kletke in omejevanje njihove svobode. Morda bomo nekoč razumeli, o kakšni morali je govoril Detela. Vidimo lahko, da je zavest o enkratnosti ljudi in živali še daleč, vendar ne smemo dopuščati, da bi bili marginalizirani izključeni iz kroga solidarnosti. Jure Detela je ostal v svojem prizadevanju za radikalno demokracijo, ki ne izključuje živali, vse življenje globoko osamljen in izoliran (Komelj 2005: 116; Vičar 2013: 42). Tudi danes ga gibanja za osvoboditev živali redko ali pa sploh ne omenjajo (Komelj 2010: 82). Detelova animalistična etika je nujna za transformacijo odnosa do Drugega, saj širi kritično zavest o naturalizaciji nasilja in naši lastni odgovornosti. Ko bomo vsem človeškim in nečloveškim bitjem priznali njihovo inherentno vrednost, bomo priznali njihovo pravico do svobode. Boriti se moramo za razrušitev vseh zidov in rešetk, ki jih postavlja zahodni svet za krepitev dominacije, izsiljevanja in nadaljnega izkoriščanja človeških in nečloveških živali ter se zavzemati za moralno upoštevanje temeljnih interesov vsakega posameznika. Vsakdo ima pravico do svobode in prostega gibanja. Naj zaključim z Detelovo še danes aktualno pesmijo, v kateri razširja meje senzibilitete za nasilje, da iz njenega horizonta ne bi izpadlo nasilje nad živalmi in njihovo trpljenje (Vičar 2013: 38).⁵ Pesem za jelene (Detela 1983: 30–31) vzbuja hrepenenje po odprtosti za celovitost bivanja bitij in stremi k prenehanju človeške dominacije ter nasilja nad živalmi.

⁴ Detela je bil v Sloveniji v javnosti najbrž prvi, ki je uvedel koncept živalskih pravic kot koncept, analogen človekovim pravicam (Komelj 2005: 157–158).

⁵ Detela se je zavedal, da problema nasilja nad živalmi pesmi ne morejo reševati, prav tako ne morejo reševati tudi problema nasilja nad ljudmi, saj so za boj proti nasilju nujni konkretni socialni programi.

Pesem za jelene

*Jeleni! Naj pride v mojo pesem
zavest o nasilju? Kako
le zmorem zvestobo spominu na vas,
ko se mi svet transformira*

*v sporočilo ubijanja? Za vas je drugače.
Vi ste nedolžni. Vi ste
napadani. Zmeraj ste v smrtni nevarnosti.
Vi ste totalno predani*

*bežechim čredam. Svoja telesa
izpostavljate strelom, da ščitite
beg košut in mladičev. S prsmi,
polnimi zraka, stojite*

*pred puškami. Takrat ste žalostni, sveti,
ponosni. Vi gledate v lovce
s čistim pogledom. Vi sprejmete smrt
brez vsake pogodbe. Ker vaše*

*želje so proste umorov. Že tu
na zemlji je vaša hoja
totalno svobodna, čeprav vas lovci
nenehno sledijo. Vsaka*

*pomlad vas odreši. Vsaka polna
luna vas odreši. Vsaka
globel, ki skozenjo videte lovcem,
vas odreši. Vsaka zvezda*

*vas odreši. Še zemlja, ki padete nanjo
krvávi, s svincem v telesih,
vas odreši. Jeleni! S smrtnimi padci
ne dajete lovcem odveze*

*za svoje življenje. Lovci prezirajo
vašo nedolžnost. Zato
vas morijo z lahkoto. Jeleni! Jeleni!
Kako bi mogel storiti,*

*da ne bi prišla ta krutost, navzoča
po vaših gozdovih, v pesem
za vas? Jeleni! Jeleni! Jeleni!
Kako je zemlja sproščena*

*pod vašimi parklji! Kako je presojna
in zračna, sončna, zelena!
Kako jo vaša telesa družijo
z nebom! Kako ste živi!*

Literatura:

Paola CAVALIERI, 2006: Živalsko vprašanje: za razširjeno teorijo človekovih pravic. Ljubljana: Krtina.
Jure DETELA, 1983: Mah in srebro. Maribor: Založba Obzorja.
Miklavž KOMELJ, 2005: V svojih pesmih: »Sublimna ksenofilija« Jureta Detela. V Jure Detela: Zapisi o umetnosti: eseji. Koper: Hyperion. 17–26; 115–167.
Miklavž KOMELJ, 2010: »Este animal que soy«. V Nujnost poezije; eseji. Koper: Hyperion. 53–118.
Branislava VIČAR, 2013: »Si kdaj videl svobodnega konja?« Filozofski kontekst animalistične etike v poeziji Jureta Detela in Miklavža Komelja. Ur. Aleksander Bjelčevič: Etika v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi. Zbornik predavanj. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za slovenistiko, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik. 35–45.

V JOK PA NA DREVO! REFERENDUM BO?

Ali sem lahko jaz v naslednjem življenju ena čisto navadna praprota? Nekje globoko v gozdu, v senci starih bukev. Med miškami, ježi, srnami in medvedi. In post-deževnim vonjem po gobah. Rasel bom v miru, se briga zase in se nastavljal soncu, da bo moj klorofil okeja. Navadnemu popotniku bom itak preveč dolgočasen, predvidevam, da bo to dovolj mirno življenje zame.

Zadnje čase vse občutim zelo intenzivno. A sem mislil, da je pač tako obdobje – nekaj podobnega kot moški PMS. Pa ni. Živim med ljudmi, ki so pozabili normalno govoriti. Kričanje, "argumentiranje", prepričevanje, žaljenje. Dan za dnem. Že odkar je prvi begunec položil nogo na sveto slovensko grudo poslušam, berem – in sem nekoliko prestrašen. V očeh vidim žar jeze, agresije in zafrustriranosti. In ker neprestano kreganje lastnega naroda okrog beguncev ni dovolj za eno navadno jesen ... referendum bo. Čisto slučajno sem izvedel, preko Facebooka, in veselo odskrolal dalje. Wait, what the fuck? Nazaj na novico. Šok. Jeza. Žalost. Jeza. Ipika. Žalost.

Ja, žalosten sem. Ker sem z vsem srcem verjel v to, da se bodo pravice končno izenačile. V to, da bomo končno zaključili s tem krvavim, utrjavajočim bojem. Ker sem verjel, da ljudje raje izberejo ljubezen namesto sovraštva. Ker sem verjel, da živimo v časih, ko vsak pozna kakega fajna geja, lezbijko ali kogarkoli, ki se odmakne od našega seksualnega komforta. Da ljudje več ne povzemajo resnice iz televizijskih serij in neonacističnih trobil. Verjetno sem vse to mislil, ker sem obkrožen s čudovitimi in spoštljivimi ljudmi. Takimi, ki imajo raje radi. In nehoti sem si naredil udoben klozet in pozabil na realnost. Pa me je mati Slovenija oklofutala in rekla: "Get it together, bitch!"

Po nekaj kakavih sem se nehal smiliti samemu sebi. To je realnost. Kljub temu, da se v bližnji prihodnosti nimam namena močiti ali postati očka – je žalostno. In nehumano. Nočem, da cela država odloča o mojih pravicah. Nočem spet poslušati mnenj ljudi, ki v življenju niso spoznali homoseksualne osebe. Takih, ki so o "naši čudni rasi" izvedeli od svojih očetov, prijateljev in predvsem ... s spleta. Na bruhanje mi gre, ko sedim v gostilni in poslušam pametovanja ljudi, ki govorijo o svetu, ki ga nikoli niso spoznali. Spet bo najprej objavljen članek v enem od trobil, potem pa bodo slabo zapisane besede postale argument tistih, ki sami ne znajo razmišljati. "Jaz se ne strinjam, da bi imeli vi otroke!", bodo spet rekli. Briga me! Nehajte vtikovati nosove v stvari, ki se vas nič ne tičejo! Nehajte igrati boga. Tudi jaz se ne strinjam s tem, da lahko vsak malomeščanski imbecil komentira po forumih in na Facebooku. Pa živim in pustim živeti ter se obrnem k stvarim, ki me delajo srečnega. Poskusim biti zadovoljen in ne želim jamrati in se neprestano pritoževati. No, pritožujem se že rad.

Kapital je motor vseh razlikovanj, kajti kapital živi od neenakosti.
- Marina Gržinić

Danes je čas, da nehamo jamrati. O desnici, ki ima volilno ovčjerejo pa o zajebanem lajfu in nesprejemanju. Pravila so preprosta. Zmagajo tisti, ki jih je na volišču več. Desničarji imajo nekaj za kar jim gre – svoja moralna načela, naravnost, svojo tolmačenje verskih knjig. Na drugi strani stoji majhna – a *gajstna* LGBT+ skupnost, ki piha od jeze in tudi ima nekaj za kar se je vredno boriti. Svoje (človekove) pravice. Ki jih nimamo. In ostali z vrečko kockic spremljajo to večno, tečno debato. Večina ljudi mi, ko jim povem da sem gej, takoj zaupa svojo izjemno strpnost, in da mislijo, da bi morale biti pravice izenačene. Nehajte mi tega govoriti zato, da se bolje počutite. Zdaj imate možnost. Ni zgolj "samo še en referendum." In če se ne gre zate – potem se gre zame. Izenačenje pravic prinaša veliko večjo vrednost, kot to, da se lahko poročim. Rad bi postal enakopraven državljani. Obljubim, da nikomur ne bom ukradel otroka. Ne bom v tanguh skakal v paradi (ker tega pa res nihče noče videti). Ne bom konvertiral ljudi. Obljubim pa tudi, da ne bom dopustil podpihovanja sovraštva, laži in hinavskega sklicevanja na vero. Mi dovolite postati enakopraven?

»Ali ste za to, da se uveljavi Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih (ZZZDR-D), ki ga je sprejel Državni zbor na seji dne 3. marca 2015?«

Na referendumu lahko obkrožiš **ZA** ali **PROTI**.

PIZDA bo obkrožila **ZA**, ker hočemo spremembo, ker hočemo ENAKOPRAVNOST!

Se vidimo na referendumu 20.12.2015.

KAPITALIZEM = KONEC ZGODOVINE?

S padcem železne zavese leta 1989 so se začele pojavljati teze o »koncu zgodovine«, konservativni mislec Francis Fukuyama je o tem napisal celo knjigo (naj omenim, da si je Fukuyama po krizi 2008 premislil in spremenil svoje stališče); človeštvo naj bi doseglo svojo »končno fazo«, od tu naprej pa naj bi se zgodovina ustavila oz. dosegla svoj konec. Kapitalistični Zahod je razglasil svojo zmago nad »alternativami«, s čimer si je prilastil interpretacijo nad dogodki, ki so se leta 1989 odvijali po Evropi. Pri tem seveda nikogar ne zanima, da razbitja zidu v dolgih desetletjih ni uspelo doseči ne tehnološko najbolj razvitemu vojaškemu sistemu Zahoda, ne na tisočem špijonu, ideologom ali vodilnim politikom. Zid so porušile demokratične sile na Vzhodu, vse tiste »pasivne« in »zmanipulirane« množice zombijev, ki naj bi jih trdo v svojem naročju držali totalitaristični sistemi. Zahod je s svojo interpretacijo »zmage nad Vzhodnim blokom« akterje demokratičnih revolucij oropal njihove zmage in iz njih naredil poražence, hkrati pa je te ljudi obsodil zgolj na slepo posnemanje samega sebe.

Po dogodkih iz leta 1989 so vodilni filozofi, politiki, družboslovci itd. razglasili dokončen vstop v obdobje »post«: postmodernizma, postindustrializma, postmarksizma, postfordizma, postrasizma itd., vse modernistične pristope pa so razglasili za zastarele in odvečne. Vendar ta pogled ne prenese kakšnega temeljitega prepoznavanja zgodovine političnih bojev, saj prevzemanje postmodernega žargona pomeni zgolj pasivno sprejemanje obstoječega stanja. Postmodernizem ni prinesel nekega samostojnega novega obdobja, ne ponuja ničesar »konkretnega«, ampak zgolj večne dekonstrukcije teoretskih pozicij, analize analiz, semantične igre itd. S tem so postmodernisti pomagali sestaviti zgodbo o koncu zgodovine (*vse velike zgodbe so že bile povedane*), s čimer so želeli doseči ideološko pozabo revolucije, pozabo dejstva, da je bila povojna Evropa zgrajena na antifašizmu in močni socialni državi, kar je omogočilo bliskovit vzpon trenutnemu neoliberalnemu kapitalizmu. Postmiselnost, ki je bila ostro uperjena proti modernizmu in kritiki politične ekonomije, je sčasoma razvodenela v nekakšnem liberalizmu, okoljevarstvu, svobodnemu trgu, potrošništvu in »svobodni izbiri« življenjskega sloga. Kriza, ki je »razviti« Zahod doletela leta 2008 in problematika beguncev, s katero se Zahod sooča zdaj, sta lep dokaz, da leto 1989 ni prineslo konca moderne. Svet še vedno ostaja globoko zavezan klasični strukturi kapitalističnega ustroja, ki temelji na nacionalnih državah. To pa pomeni, da nam vračanje k modernističnim pristopom (marksizem, psihoanaliza) še vedno lahko zelo pomaga – seveda, če to poteka s kritičnim zavedanjem preteklih političnih in teoretskih bojev. Pomembno se je zavedati, da zgolj vračanje k starim pristopom nikakor ni dovolj, zgolj religijsko ponavljanje že videnih zgodb ne bi pripomoglo k ničemur, vrnitev k obstoječim pristopom mora biti vselej kritična, spremljati jo mora zavedanje o preteklosti.

Literatura:

Gal Kirn: Partizanski prelomi in protislovja tržnega socializma v Jugoslaviji

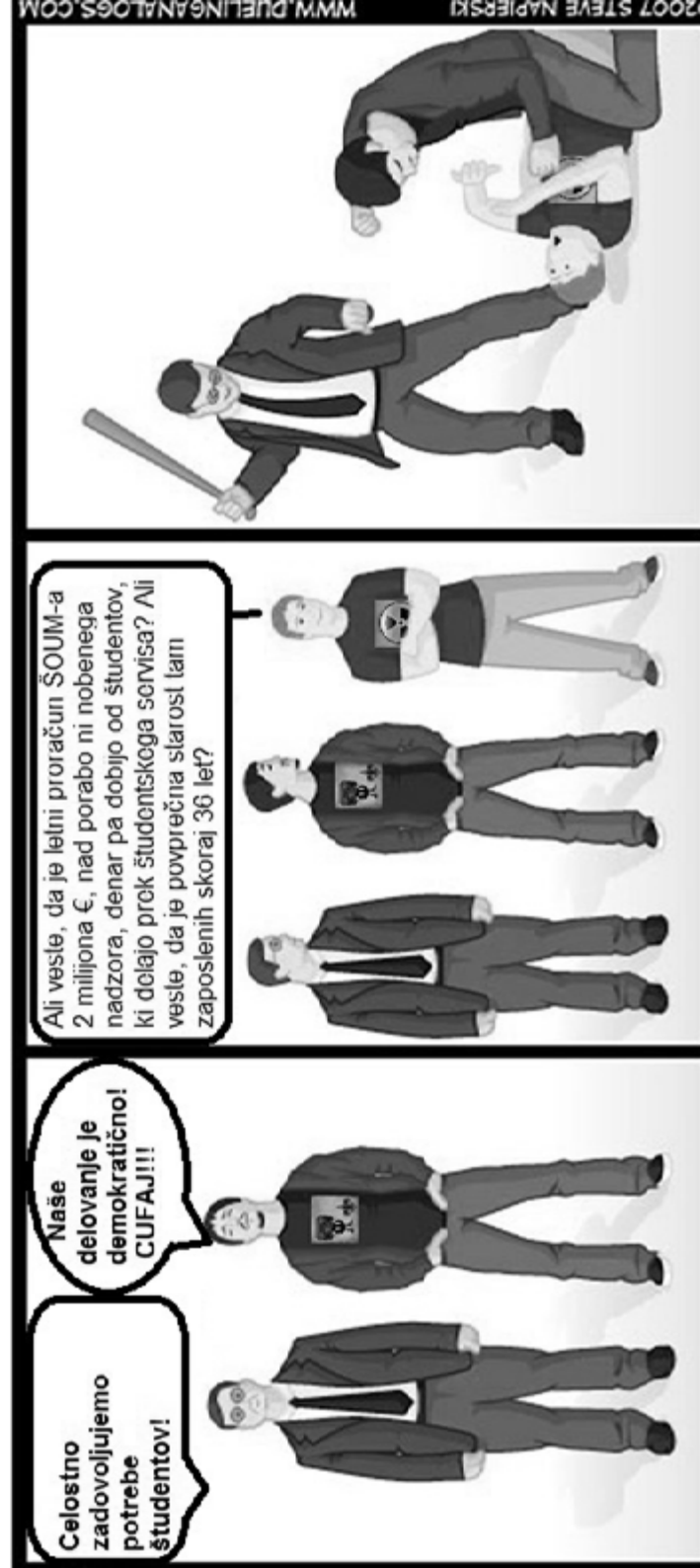

DEMONstratorstvo

Na Filozofski fakulteti Maribor je demonstratorstvo sistem, preko katerega lahko študentje kot demonstratorji sodelujejo s profesorji pri znanstvenoraziskovalnem delu. Demonstratorstvo zajema hospitacije, vaje, seminarje in pripravo različnih gradiv. Prvo, na kar želimo opozoriti, je sporen postopek izbire študentov. Nekateri profesorji si študente izberejo sami, ostali študenti pa se lahko prijavijo preko razpisa. Sami lahko ugotovite, katere veščine so potrebne, da si zagotovite svoje mesto. Prav tako je demonstratorstvo predstavljeno kot dodatna možnost za študente, ki si želijo še več veščin, kompetenc in spretnosti, ki jih bodo potrebovali pri zaposlitvi. Najbolj zagnani tak način delovanja pozdravljajo, saj daje prednost le peščici »najbolj pridnih« študentov, ki bi si naj na ta način povečali možnosti na trgu dela. Pizda želi opozoriti, da demonstratorstvo uveljavlja selekcijo med rednimi študenti in jih izkorišča za delo, ki je bilo včasih plačano. Zaradi nestabilnega financiranja višjega šolstva in ZUJF-a (Zakona o uravnoteženju javnih financ), fakultete več ne jemljejo mladih raziskovalcev in asistentov, ki so bili za zgoraj naštetu delo plačani. Enostavna rešitev je torej demonstratorstvo, saj študentje delajo zastoj, v želji, da si pridobijo dodatne »točke« pri profesorjih in kompetence, o katerih vsi tako radi govorijo. Fleksibilnost je 100 % ena od njih. Večina študentov ne razume, da so izkoriščani. Problema preprosto ne vidi.

Moramo poudariti, da je želja študentov po dodatnem izobraževanju povsem logična in hvale vredna, saj so se pričeli zavedati, da jim primanjkuje praktičnih izkušenj, da jim primanjkuje akademskega znanja, ki bi ga bili zmožni tudi znanstveno argumentirati. Eden od razlogov se skriva v profesorjih, ki se spreminjajo v serviserje, tehnike in birokrate. Celoten izobraževalni sistem postaja tehnološki proces, kjer mora biti vse predvidljivo, z jasnimi, merljivimi kriteriji. Zunanje institucije potrjujejo učne načrte, katerim morajo profesorji striktno slediti. Zaradi tega ne morejo biti fleksibilni in ustvarjalni. Poleg tega se zaradi anketnega ocenjevanja bolj ubadajo s točkovnim izkazovanjem in ugajanjem študentom. Profesorji ne prevzemajo nalog intelektualcev in apatično sprejemajo reforme »od zgoraj«. Sistem demonstratorstva je primer nekritičnega delovanja profesorjev, ki so sprejeli varčevalno politiko in njene pritiske. Pozabljajo, da je JAVNO izobraževanje eden od glavnih stebrov socialne države, da imajo kot intelektualci in javni delavci dolžnost, da izobražujejo in vzgajajo ljudi v avtonomne, kritične državljane po principu enakopravnosti. Z demonstratorstvom v prvi vrsti izgubljam enakopravno in pravično šolo.

Kdo je glavni krivec? So to profesorji, naši intelektualci, ki zastopajo neoliberalistične prakse, ki si jih niso sami izmislili, ali študentje, ki so privolili v neoliberalistično logiko. Pizda lahko jasno pove, da ne podpira idej ter praks, ki še povečujejo družbene razlike, pa naj bo to na faksu ali v širši družbi.

V ŽIVLJENJE PO KONCU ZGODOVINE

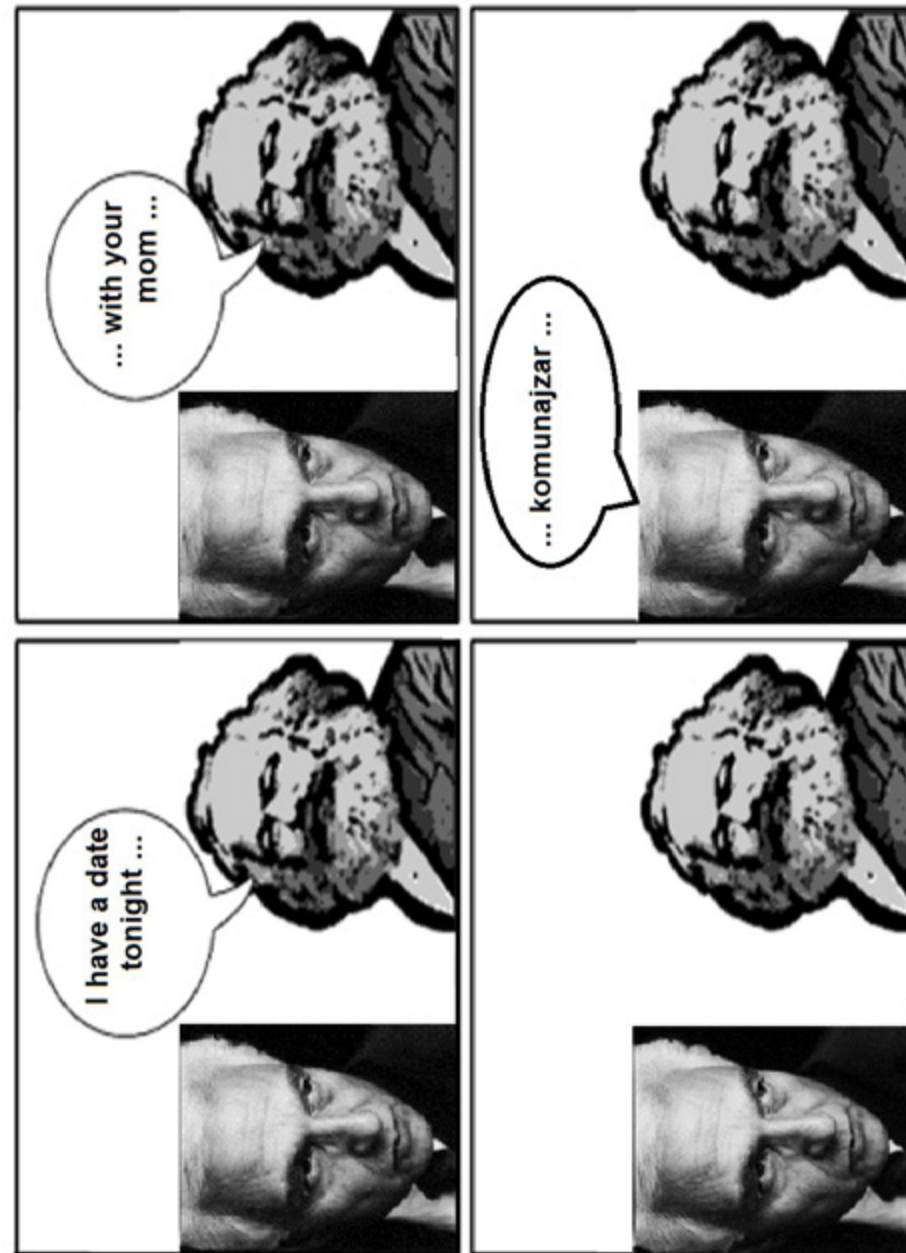
Z uveljavitvijo postmodernizma in teze o koncu zgodovine se je bliskovito razširil tudi shizofreni neoliberalni kapitalizem. Shizofreni zato, ker zagovarja »vitko« državo, prosti trg in umikanje države iz zdravstva, šolstva ter znanosti, čeprav brez močnega državnega aparata in močnih državnih intervencij ne more uspevati. Neoliberalizem potrebuje državo, saj ta miri socialne konflikte (tudi z nasiljem, če je treba), nevtralizira socialne interese in zavrača zahteve ljudi oz. družbenih gibanj. Prav tako niso imeli neoliberalci, ki nas prepričujejo, da rabimo »vitko« državo, nič proti masovni davkoplačevalski injekciji, s katero so jih države reševale in rešile.

Z razmahom neoliberalizma so države resnično okrnile svoj gospodarski in socialnopolitični manevrski prostor, s tem pa tudi svojo suverenost. Če naj bi demokratizacija pomenila širjenje možnosti odločanja o družbenih vprašanjih in družbenem razvoju znotraj širšega kroga ljudi, ki bi vključevala njihovo vse večjo udeležbo pri postopkih odločanja, potem smo trenutno v stanju nazadovanja demokracije. Na kaj sploh še lahko vplivajo demokratični procesi ob vse manjši vlogi države? Danes najbolj ponavljano ideološko geslo pravi, da je treba privatizirati vse. Rezultat takšnega delovanja je zmanjšanje vpliva javnosti na minimum in privatizacija javnega prostora. A kje je v takem primeru prostor za svobodo in demokracijo? Če javni prostor več ne obstaja, če je vse privatno, potem ni več prostora za svobodo in demokracijo. Posledice ukinjanja demokracije in skupnega družbenega odločanja so dobro vidne: smrt socialne države, finančne krize, grozljiv prepad med bogatimi in revnimi, ogromna brezposelnost, revščina.

Pod vplivom izginjanja javnega prostora se spreminja tudi politika. Parlamenti (kjer naj bi sedeli predstavniki ljudstva) izgubljajo svoje funkcije in se spreminjajo v birokratske ustanove, ki jim nadnacionalni centri moči (npr. EU) zgolj v potrditev pošiljajo odločitve, predpise, pravila in zakone, ne da bi jih imeli parlamenti možnost zavrniti. Prav tako v parlamentih ni več prostora za formuliranje politike »v interesu ljudstva«, politike v smislu oblikovanja družbe, v smislu odločanja o temeljnih družbenih ciljih in smereh razvoja, tega v parlamentih ni več. Tisti, ki sprejemajo politične odločitve, so se že zdavnaj odselili iz parlamenta in se skrili daleč od oči javnosti.

Takšna sprememba v politiki je spremenila vlogo in pomen političnih strank, ki so se večinoma preobrazile v oglaševalske agencije, ki nagovarjajo različne ciljne skupine: delavce, podjetnike, mlade, ženske, družine, upokojence itd., hkrati pa širijo negativno propagando proti »zajedavcem socialne države«, tujcem, lenim in nefleksibilnim brezposelnim itd. Moč strank danes ni več odvisna od zveste volilne baze, ampak veliko bolj od medijske in oglaševalske sposobnosti ter sposobnosti ugajanja različnim ciljnim skupinam. Iz politike je tudi izginila kakršnakoli realna substanca, danes je politika le še show, ki je nadvse primeren za pogovorne oddaje. Politične stranke danes politike več ne oblikujejo, ampak jo zgolj posredujejo oz. prodajajo. Politiko oblikujejo v raznih birokratskih kompleksih, npr. OECD, razne institucije EU itd.

JE ZGODOVINA DOSEGLA SVOJ ZAKLJUČEK?

V tej krizi predstavnštva, ko so ljudje ugotovili, da nimajo več nobene besede pri oblikovanju političnega in družbenega razvoja, se jih je veliko pričelo obračati navznoter. Ker ni možnosti vplivanja na aktualen družbeni in politični razvoj, se začne izražati individualnost, družbeno »delovanje« se zoži na šoping, cvetijo razni programi za duhovnost, osebnostno rast in druge newagerske bedarije, ki uspešno prodirajo celo na univerzo, do nedavnega stebra znanosti in racionalnosti. Kdor je dovolj bogat, se poskuša npr. s skrbjo za svoje telo in prehrano rešiti pred vsakdanjim stresom in onesnaženostjo okolja, v katerem biva. **Kdor več ne vzdrži življenja v »postindustrijski« storitveni družbi, ki ponuja »neomejene možnosti in še nikoli prej vide-no blaginjo«, se zateka v raznolik in ekspanziven trg psihoterapij. Vsa ta »orodja« skušajo človeku omogočiti občutje znosnosti v neznosnem svetu, kot je napisal Miklavž Komelj, vsa skušajo človeka pripraviti na shajanje v tej neznosni družbi, ki jo predstavljajo kot naravno danost, ki jo je nemogoče spremeniti – ker je ni mogoče spremeniti, morajo ljudje spremeniti sebe.**

Prišli smo do zaključka, da države in politične stranke razglašajo, da na to, kar se dogaja na ravni nacionalnih držav, nimajo nobenega vpliva. Vse je odgovornost nekih »tržnih« sil in »finančnega kapitala«, na kar politiki naj ne bi imeli nobenega vpliva. Nekoč smo krize, napačen razvoj, korupcijo, kriminal, revščino itd. dojemali kot napake političnega in družbenega razvoja, kot politično povzročene, zdaj pa so v splošni zavesti dobili značaj »naravnih« dogodkov ali »naravnih« zakonitosti, na katere nihče ne more vplivati. Ta ideologija se ne uveljavlja s totalitarnimi metodami, temveč vse učinkoviteje kot produkt realno obstoječe demokratične družbe, producirajo pa jo konkurirajoči si medijski in strankarski aparati, znanstvene institucije ter intelektualni krogi. Skupni imenovalac teh ideoloških konstrukтов je predstava o nespremenljivosti družbenega statusa quo, trditev, da obstoječi sistem nima alternative, kar pomeni, da se je zgodovina končala. Ta zavest družbi ni vcepljena od zunaj, temveč nastaja iz njenih najbolj notranjih struktur. Tej paradigmi je podlegla tudi levica, ki je zato prešla na tretjo pot, oblikovali pa so jo razni Blairi in Pahorji. Levica je pozabila svojo zgodovino in se je »zlila« s postmodernistično zgodbo, kar pomeni, da se je predala. Levica, ki se loči od svoje radikalne preteklosti, se boji zgodovine. **Levica, ki se boji zgodovine, se boji prihodnosti, saj ni več sposobna misliti kolektivne akcije, spremembe ali revolucije** (M. Stefančič jr.)

Politične in socialne boje je nujno treba osvoboditi omejitev nacionalne države, predvsem pa moramo nujno razvijati nove demokratične forme onkraj nacionalne države in onkraj institucionalnih meja predstaviške demokracije. Nujno se je treba zavedati, da družbena razmerja niso nič naravnega in nespremenljivega. Prav tako družbeni razvoj oz. zgodovina nima nekega »konca«, proti kateremu se steka. Obstoječa družbena razmerja so vedno rezultat aktivnega političnega delovanja in zavedati se moramo, da jih lahko spremenimo, zgodovina človeške civilizacije je najboljši primer za to. Kot je slikovito zapisal Miklavž Komelj – **NAJBOLJ BRUTALNE SO TISTE POLITIČNE ZVERI, KI SE SKLICUJEJO NA NARAVNOST DRUŽBENIH RAZMERIJ.**

Literatura:

Miklavž Komelj: Nujnost poezije.

Joachim Hirsch: Gospodstvo, hegemonija in politične alternative.

PROTESTNA IMPRESIJA

Deževen dan. Ni se mi ljubilo iti na proteste, zjutraj sem se vrnil s fantovščine, napušen, pijan in na gobah. Motivacija na nuli.

Vseeno sem šel pogledat na Facebook – 1800 prijavljenih, med njimi petina moje friendliste. Vreme je kazalo na izboljšanje. Zeleno modra kombinacija je izgubljala proti beli podlagi. Dobro, naj bo, grem, ker grem lahko s kolesom. Evra dvajset tokrat Janković ne dobi.

Zamudil sem nekaj minut, kot vsi kul ljudje, vendar se – razen postavitve *gumitvist granice* čez Tromostovje – ni kaj prida dogajalo. Izgleda, da sem bil premalo kul. Ljudi malo. Težko je bilo oceniti na prometnem, prehodnem Prešercu, koliko ljudi je dejansko prišlo, katere pa je samo firbec matral, ali pa so prišli samo na kofetek v center.

Po kratkem glasbenem in pevskem nastopu skupine Afričanov smo se v povorki odplazili do Miklošičevega parka, kjer nas je čakal improviziran oder za govornike in nastopajoče z napisom: *»Smrt fašizmu, svoboda narodu«*. Retorika govorcev je segala od zmernosti pa vse do nerealnega pravljničnega idealizma, vendar je bila atmosfera vseskozi sproščena in optimistična.

V parku je bilo lažje oceniti število udeležencev, ki jih je bilo okoli 400. Bili so ljudje vseh barv in spolov. Morda je bila prisotna slaba četrtina tistih, ki so potrdili udeležbo na Facebook eventu in samo eden z moje Facebook liste. Nizko število udeležencev je bilo nekako pričakovati – iz izkušenj namreč vemo, da slabo vreme trenutni ljubljanski študentski in post-študentski generaciji med 20 in 30 izjemno škoduje. Svoje zdravje so pripravljene tvegati samo za alkohol in droge na Metelkovi.

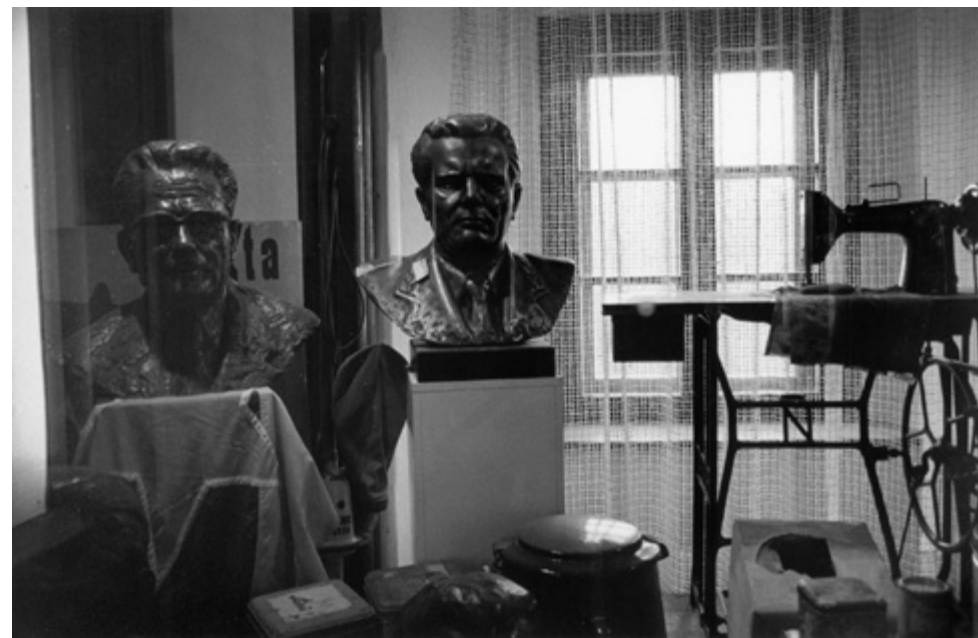
Ob nažiganju drugega komada Demolition groupa, je ura že kazala deset do šestih, treba je bilo odriniti do Trga republike, na začetek anti-migrantskega gibanja. Desetminutni sprehod je hitro minil, ko sem vstopil na trg mimo Maximarketa in opazil mlako v črno oblečenih moških (pa tudi nekaj žensk) s slovenskimi zastavami, črnimi hoodiji in vojaškimi jaknami.

Organizacije ni bilo, vsi so čakali na dvignjeni platformi pred trgov in iskali, čakali nek uraden začetek. Glasbe ni bilo, niti kakšnega megafona, samo tiho napeto vzdušje. Petnajst minut po uradnem začetku so se gruče preselile v jedro samega trga in občasno vzklikale patriotske enovrstičnice. Moje čakanje na začetek njihove javne retorike je bil zaman, tudi kakšnega napisa, z izjemo *»ANTI FA = socialni konstrukt«*, nisem opazil, tega pa je sama skupina tudi hitro demantirala z vzklikom *»Sieg Heil«*.

Med ogledom tega dogodka je do mene pristopil obiskovalec, ki je hitro pokazal svoje politične barve, saj je želel da bi bilo teh ljudi »cel trg«. Presenetilo me je, da tudi po »Sieg Heil« vzklikih ni želel obsoditi nacistične podskupine in je ni videl kot ekstremno, večjo nevarnost mu je predstavljala islamizacija. Po tem pogovoru sem sklepal, da sem dobil dober občutek za tok razmišljanja skupine in zapustil prostor. Žal prehitro, svojo retoriko in sporočila so kasneje predstavljali na *Prešercu*, a me takrat ni bilo več na terenu. Takrat je prišlo celo do zmerjanja in hujskanja, ki je bilo namenjeno manjši skupini temnopoltnih, sledilo je prerivanje, a so bili na mestu policaji in umirili strasti. Vse, jasno, ure po izklopu TV kamer.

Kakor koli že, problematika migrantov in beguncev ni dvignila ne desne ne leve zmerne strani, da bi podprla svoje politično aktivne skupine. Slovenski ego je zmagal še en dan.

Neoprijemljivost je torej konceptu kompetence imanentna, oprijemljiv in določen je prav v točki svoje neoprijemljivosti in nedoločenosti – pri tem pa več kot učinkovito opravlja svojo funkcijo podreditve vzgoje in izobraževanja neoliberalni ekonomski logiki. - *Damjan Štefanc*

AFERA LOGOŽAR – POSLANSTVO UNIVERZE NI ZASEBNI BIZNIS!

Zaradi vse večje komercializacije visokega šolstva, ki je odraz tega, da javne ustanove postajajo podjetja v rokah elite, smo vse pogostejše priča izkoriščanju izobraževalnega sektorja za zagotavljanje lastnega profita. Elite, ki obvladujejo javno-izobraževalne ustanove, se vedejo vedno bolj kapitalistično, kar pomeni, da se vse bolj prilagajajo potrebam trga. To pa ima daljnosežne posledice tako za študente, kot tudi za samo državo, saj pri tem prihaja do razvrednotenja in odtekanja znanja, ki je proizvedeno na javnih univerzah in inštitutih preko različnih javno-zasebnih partnerstev¹.

Profesorja doktorja Klavdija Logožarja, še pred kratkim dekana Ekonomsko-poslovne fakultete Univerze v Mariboru, je rektor prof. dr. Igor Tičar nazadnje oktobra 2015 razrešil s funkcije dekana zaradi zlorabe profesorskega položaja. Afera, ki se je zgodila že leta 2008, je šele letos poleti sprožila val ogorčenja, saj Univerza v Mariboru kljub javno potrjeni vpletenosti v sporno prodajo diplomskega dela ni ukrepala in je namerno zavračala postopek. Poziv k razrešitvi dekana je prvi zahteval Visokošolski sindikat Slovenije, le-temu pa sta se pridružili študentska Iskra in Študentska organizacija Slovenije. Zahtevali so, da rektor ukrepa v skladu s pooblastili, ki mu jih dajeta Zakon o visokem šolstvu in Statut univerze. Gre za značilen primer univerzitetnega podjetništva, kot si ga predstavljajo t. i. univerzitetne elite in je samo eden izmed številnih univerzitetnih afer, ki se dogajajo v zadnjem času. Logožar je vsebino diplomskega dela svoje študentke kot študijo DARSU prodal za 24.000 evrov, s čimer je kršil avtorske pravice in študentko oškodoval za zaslužek, ki ji pripada. Sporna je tudi namera vodstva UM o nakupu medijske hiše, na katero je opozoril in ostro obsodil Visokošolski sindikat Slovenije. Naj omenimo, da to še zdaleč ni prvi primer univerzitetnega podjetništva, saj je mariborska Filozofska fakulteta npr. že leta 2010 sodelovala v spornem 2,4 milijonskem projektu, ki ga je vodilo podjetje za aplikativno ekologijo Limnos. Ključna oseba v tem projektu je bila red. prof. ddr. Ana Vovk Korže, ki si je za »vodenje projekta in predavanja« po enem od razrezov finančnih stroškov določila več kot 39.000 evrov, tedanji dekan Filozofske fakultete prof. dr. Marko Jesenšek pa več kakor 16.000 evrov. Šolsko ministrstvo je projekt zaradi številnih nepravilnosti prekinilo in od podjetja zahtevalo vračilo neupravičeno izplačanih sredstev v višini 1.033.710,61 evra². Na vse večje zlorabe v visokem šolstvu opozarja tudi letošnja afeta z visokimi honorarji, zaradi katere je marca odstopila ministrica za šolstvo Stanka Setnikar Cankar, ki je z avtorskimi honorarji poleg redne plače prejela več kot pol milijona evrov³. Komisija za preprečevanje korupcije je razkrila, da so tudi drugi univerzitetni profesorji poleg svoje redne zaposlitve prejemale astronomske honorarje. Ti naj bi znašali celo več kot 7.000 evrov mesečno⁴. Med tem ko množice sposobnih mlajših znanstvenikov zaradi varčevanja ostajajo brez službe, životarijo s prekarimi pogodbami ali ždijo v izhodiščnih plačilnih razredih, si posamezniki najvišje v univerzitetni hierarhiji z izkoriščanjem javnih razpisov izplačujejo megalomanske honorarje.

¹ <http://studentska-iskra.org/?p=647>

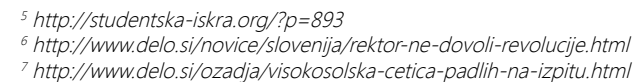
² <http://www.delo.si/zgodbe/ozadja/lepo-je-bit-raspisni-milijonar.html>

³ <http://www.delo.si/novice/politika/stanka-setnikar-cankar-bo-odstopila.html>

⁴ <http://studentska-iskra.org/?p=647>

Ker se javna sredstva nenehno krčijo, bo takšnih zlorab v izobraževalnem sektorju v prihodnosti še več, zato moramo nanje nenehno opozarjati in stremeti k iskanju sistemskih rešitev. Ugotavljamo, da ne moremo računati na mariborske študentske organizacije, kadar gre za temeljna vprašanja izkoriščanja. Naša moralna dolžnost je, da opozarjamo na probleme, s katerimi se srečuje javni sektor, ostro obsojimo vsakršno mešetarjenje vodstvenih kadrov s finančnimi sredstvi in podrejanje univerze interesom trga, predvsem pa, da stojimo in zagovarjamo interese množice, ki jih kapitalističen sistem izkorišča in potiska v prekarna delovna razmerja.

TA HUJSE SE PRIDE

V preteklih mesecih so naš vsakdan ponovno pestile črne novice – odmirala je Grčija, umirali so Francozi, vse globlje v Evropo pa so prodirali begunci. Resnično, človek se kar zamisli, kljub temu da je že navajen biti razočaran nad svetom.

Grčija je v vročih mesecih pretresala svetovne medije, vsak dan smo čakali na nove pljuske informacij, kratice IMF in ECB pa metali okoli prosto po Prešernu. Napovedani so bili črni scenariji, vse od Grexita, razpada evroobmočja, razpada Evropske Unije, razpada misli o humani pomoči.

Podobne posledice so bile prerokovane tudi v zvezi z begunsko krizo. Ježešna Marija! Evropa bo uničena, islamizirana, teroristi se bodo naselili v naših domovih, Slovenec ne bo več Slovenec – vseprežemajoča dihotomija med solidarnostjo in gnevom.

Pariški napadi so (dobesedno?) zbombardirali svetovno javnost in pošteno premešali kisló juho, v kateri se že dolgo skupaj vrtinčijo bližnjevzhodne začimbe. Velika Britanija je odločno razprla mošnjiček in namenila dodatne 3 milijarde za boj proti terorizmu, nekatere ameriške zvezne države so se (iz varnostnih razlogov) prijazno odpovedale svojemu kosu beguncev, v Belgiji so dvignili stopnjo teroristične ogroženosti na 3. od štirih stopenj. Svoje je prispeval tudi Facebook, ki se je urno odzval in svojim uporabnikom solidarnostno ponudil možnost, da svojo profilno fotografijo prekrijejo z medlimi črtami v barvi francoske zastave. Po televiziji smo gledali posnetke množic ljudi, objokanih, s svečami, med tem ko je v ozadju Edith Piaf prepevala *C'est l'amour*.

V zadnjih nekaj mesecih bi lahko govorili še o mnogih drugih tragičnih dogodkih, ki niso dobili toliko javne pozornosti bralcev, ker očitno za razviti svet niso dovolj pomembni. Govorili bi lahko o novembrskih bombnih napadih v Libanonu, junijskih v Kuvajtu, avgustovskih v Bangkoku, a naj bo ta črna kronika v svojem zaključku malce bolj vase zagledana.

Na svetu je zmeraj dovolj slabega, informacij je preveč in posameznik je premajhen, da bi lahko absorbiral vse. Kljub temu se posameznik trudi, razteza meje lastnih zmožnosti in se »šopa« z negativno in tabletami. Ker je posamezniku lažje, ko ve, da je lahko še slabše. Znano je že, da je človeku v uteho uvidenje, da ne živi najbolj bednega življenja, ki je bilo kadar koli živeto, a kljub temu afiniteta do takšnih novic presega meje zdravega razuma. Problem nastane, ko se lahko posameznik poistoveti samo še z negativnimi emocijami strahu, žalosti, izgube in brezupa, ko se ga dotakne samo še slabo, ko nobena dobra novica ni več dovolj dobra, ker nasprotna skala pretehta. V sobi imam obešen zemljevid sveta, kadar ga pogledam, se pogosteje vprašam, kje bo izbruhnil naslednji spopad, kot pa kje jim bo uspelo zatreti kulturo posiljevanja in zmanjšati brezposelnost – zato, ker je negativnost veliko lažje dostopna človeškemu umu, ki z željo po preživetju iz previdnosti pričakuje najslabše. Ali pač?

Črnokronično bomo sedaj zmajali z glavo, zaprli časopis na mestu, kjer smo pravkar prebrali o novih rezanjih plač in revščini, ter po kotih kafičev prisluhnili pozitivnim afirmacijam tipa: »ta hujše še pride« in »svet je v vojni,« ker »ni več za bit!«

Prekernost postaja nekaj normalnega. Nekaj, o čemer se sploh več ne pogovarja. V delovni zakonodaji piše, da je pogodba za nedoločen čas normalna, vse ostalo pa izjema. V praksi je ravno nasprotno. Zdaj se reče, da je prekernost normalna in vse ostalo nenormalno. - Goran Lukič

Deklarirana zavezanost miru ob izvajanju vojaških operacij, ovijanje političnih sporočil v versko obarvane teme, brezhbrbtenično klanjanje malih narodov pred trenutnimi militarističnimi velesilami in vsesplošno pozivanje k obrambi zahodne civilizacije, so elementi, ki so se - seveda primerno prikrojeni za nove čase – preko medijskih kanalov ponovno zakoreninili na našem političnem prizorišču. - Vasja Badalič

BILI SMO ...

ROSINA ŠOLA DELAVSKIH PRAVIC ZA MLADE ,
november

OTVORITEV RAZSTAVE TU-BITI, 9.november

PIZDA! MARŠ na 95.9 MHz, vsak ponedeljek ob
17.30

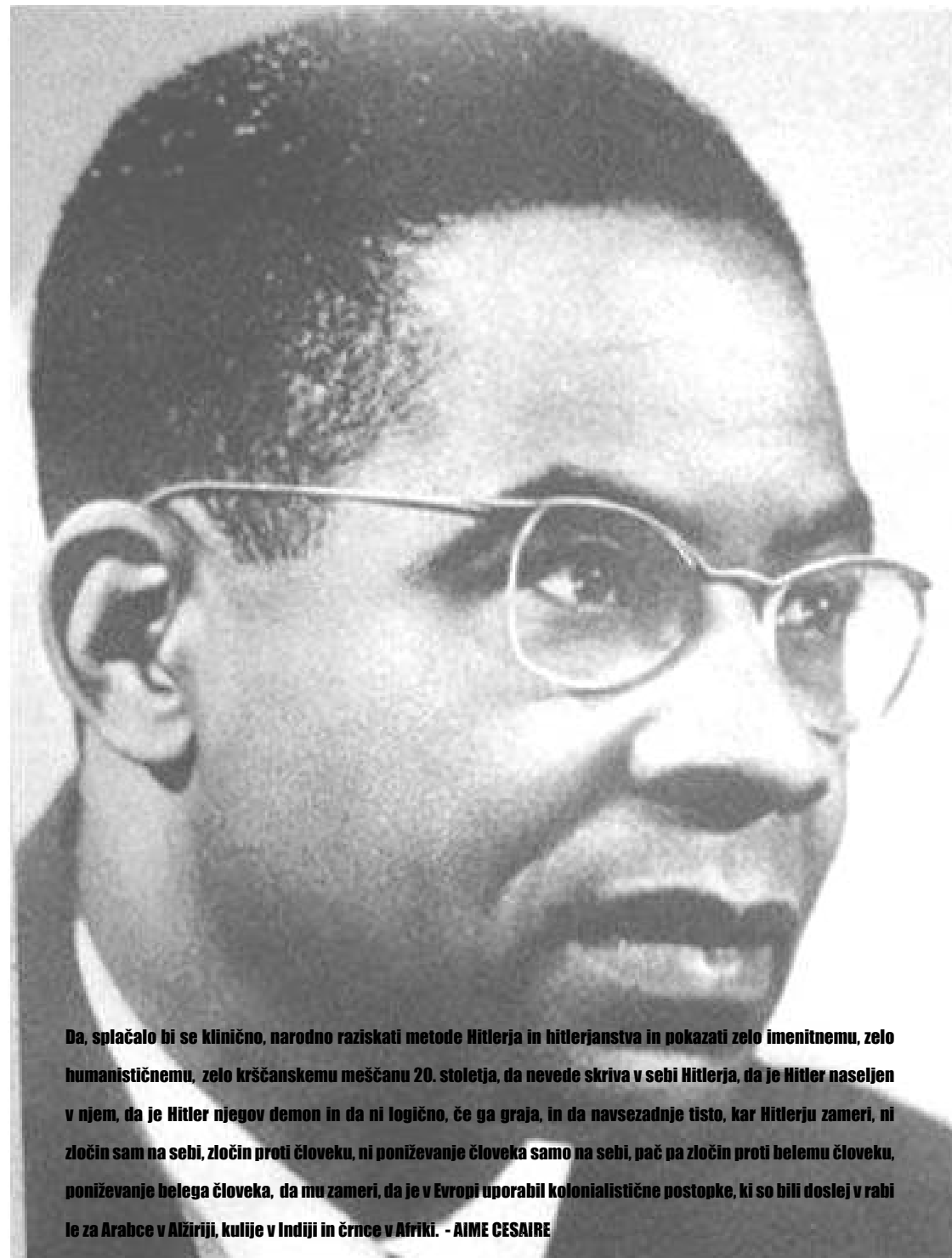

Plače se nižajo, sociologi govorijo o prvi generaciji, ki bo živela slabše kot njihovi starši, o »šesto evrov generaciji«. Ljudje pridejo s fakultete in dobijo neko prekarno službo za šesto evrov mesečne plače, brez upanja, da bodo kdaj kupili avto ali stanovanje. Čas študija in koliko so ljudje plačali zanj, na to nima vpliva. - Primož Krašovec

SEJA SENATA UM, 22. september

JAVNI FORUM »KAKO OGRADIMO SOVRAŽNI GOVOR«, 19. november

Da, splačalo bi se klinično, narodno raziskati metode Hitlerja in hitlerjanstva in pokazati zelo imenitnemu, zelo humanističnemu, zelo krščanskemu meščanu 20. stoletja, da nevede skriva v sebi Hitlerja, da je Hitler naseljen v njem, da je Hitler njegov demon in da ni logično, če ga graja, in da navsezadnje tisto, kar Hitlerju zameri, ni zločin sam na sebi, zločin proti človeku, ni poniževanje človeka samo na sebi, pač pa zločin proti belemu človeku, poniževanje belega človeka, da mu zameri, da je v Evropi uporabil kolonialistične postopke, ki so bili doslej v rabi le za Arabce v Alžiriji, kulije v Indiji in črnce v Afriki. - AIME CESAIRE

TETA PIZDA! SVETUJE

Teta Pizda! Pomagaj!

Sem študentka in že nekaj let me nenehno spremljajo mnogi strahovi, ki so povezani z mojimi mislimi. V svoje življenje želim s pomočjo pozitivnega razmišljanja privlačiti čim več sreče, bogastva ... , a na žalost se v moje misli kar naprej prikrajujejo strahovi, negativnost, skrbi o svetu, prihodnosti ... nenehno nadziram svoje misli (kaj razmišljam, ali je pozitivno), pa nič ne pomaga. Skrbi me, da nikdar ne bom dobila vsega, kar si želim, ker ne razmišljam dovolj pozitivno, to pa me zelo plaši. Teta Pizda, kako naj se znebim negativnih misli???

Nenehno nasmejan sonček :)

Pozdravljena, Sonček!

Tvoj problem je zelo pogost, ni ti treba preveč skrbeti (vendarle so skrbi že negativne misli, ki te ovirajo pri doseganju ciljev). Rešitev je preprosta in precej jasna: prenehaj skrbeti. Prenehaj se čustveno vpletati v stvari, ki se dogajajo okrog tebe. Nehaj z branjem knjig, časopisov, novic! Nehaj raziskovati nepoznane reči, nehaj se vendar učiti! Saj veš, koliko negativne energije vse to privablja! Izključi tudi to nepotrebno, neumno empatijo. Ko boš uspešno storila vse to, zate ne bo več ovir! Z lahkoto si boš zgradila popolno življenje, o kakršnem si sanjala.

Tvoja ne-negativna Teta Pizda!

Imaš problem? Piši mi! Sicer nisem terapevtka, lahko pa poslušam. Sicer nisem usposobljena, sem pa zastonj! Svoje težave mi zaupaj na naslov tetapizda@gmail.com, zagotavljam ti skoraj 100 % diskretnost.

TETA PIZDA! SVETUJE

Teta Pizdal Sem mlad fant na vrhuncu svoje spolne potentnosti! In obožujem bejbe, aaaa! Obožujem vsak delček ženskega telesa. Cufa se mi kot pri norcih! Bejbe so res faking čudo naravell! Ampak težava je ta, da sem samski, vse dni samo fantaziram, prakse pa ni, saj so današnje ženske izjemno naporne. Kaj naj storim, da se to spremeni? Prosim, pomagaj mi, Teta Pizdal

Mirko

Mirko, tvoj problem je v naši moderni, dekadentni družbi vse bolj pogost. Priča smo propadu vrednot. Današnje ženske so (na žalost) pretirano razvajene očetove princeske, ki od svojega moškega pričakujejo več, kot jim je ta sposoben dati. So keš pičke, ki moškega ocenjujejo na podlagi znamke avtomobila ter debeline denarnice ... Zato ti svetujem, da konvertiraš v islam in se preseliš v Savdsko Arabijo, saj je tam moški še vedno lahko moški, ženske pa so še vedno v tisti vlogi, ki jim jo je namenila narava, odnosi med ljudmi so še vedno naravni (a še ta branik tradicije se počasi ruši, saj menda ženske po novem lahko vozijo avtomobile). Prav tako se ti ne bo treba zadovoljiti zgolj z eno "bejbo", saj jih boš lahko imel več. Prepričana sem, da ti bo selitev v Savdsko Arabijo prinesla srečno in zadovoljstva polno življenje.

Tvoja naravno moškemu podrejena Teta Pizda!

Gospa Teta Pizda!
Poučujem na eni izmed mariborskih srednjih šol, tvojo svetovalnico pa so mi priporočili moji akademski kolegi, ki v tvojih besedah pogosto najdejo uteho. Že dalj časa se soočam s problemom, kateremu ne morem najti rešitve. Dijake skušam navdušiti za politiko in ekonomijo, vendar me že ob omembi davkov nehajo poslušati. Poskusila sem z večimi metodami predavanj in uporabo IKT, vendar ni odziva. Ta apatičnost mi povzroča izreden stres, kako jih naj zdramim iz tega apolitičnega transa?

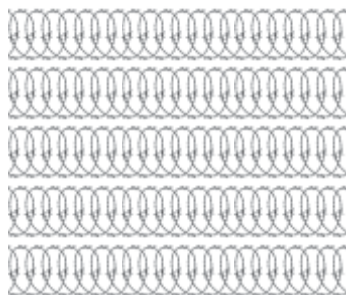
Zagrizena tršica Majda

Pridna mala Majda!

Zelo pohvalno, da investiraš toliko energije v poučevanje, očitno je, da ti je za dijake resnično mar. Ampak sama velikokrat poudarjam, kako nespametna je današnja mladina, prava agonija je spremljati njihova pijančevanja v Plusu, njihov doprinos k skupnosti pa je skorajda nič. Žal zanimanja za politiko ne bodo razvili do poznih tridesetih let, kar so pokazale sociološke raziskave, zato ti tukaj ne morem ponuditi nasveta, ki bi rešil tvoj problem, lahko pa ti predlagam rešitev, s katero ti za omenjeni problem ne bo več mar. Predstavljaj si, da so dijaki, ki jih poučuješ, samo sedemletni fantiči in deklice, ki ničesar ne razumejo - le kako bi, nedavno so komaj shodili! Ko boš do njih razvila pravi pokroviteljsko-mačehovski odnos, bo tvoje življenje postalo lažje. Ne bo se ti več treba truditi s pripravo dinamičnih, kompleksnih učnih ur, samo prineseš vrečo bonbončkov, jih potreplaš po glavi in jim zavrtiš uspavanko - voila, stresa ni več!

Tvoja sproščena Teta Pizda!

IGRE BREZ MEJA

Izreži tehnično oviro in jo poljubno umesti v Evropo. S črno črto so že nakazane nekatere možnosti.